

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MALATÍNY

Aktualizácia na roky 2016 – 2022

(2015)

Vypracovaná v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. v znení zákona č.309/2014 Z. z.

Obsah dokumentu:

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sa skladá z úvodu a 5 častí:

- analytickej,
- strategickej,
- programovej,
- realizačnej,
- finančnej.

Osnova:

Úvod	5
Časť A - Analytická časť	10
A-1 Analýza vnútorného prostredia	10
A-1-1 – Základná charakteristika obce Malatíny	10
A-1-2 – Kultúrno-historická charakteristika	11
A-1-3 – Charakteristika prírodných podmienok	15
A-1-4 – Sociálno-ekonomická charakteristika	24
A-1-5 – Demografické východiská	24
A-1-6 – Ekonomické a sociálne špecifiká	27
A-1-7 – Poskytovanie sociálnych služieb	32
A-1.8 – Technická infraštruktúra	34
A-1-9 – Sociálna infraštruktúra (vybavenosť obce)	37
A-1-10 – Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov predošlého PHSR	39
A-2 Analýza vonkajšieho prostredia	40
A-2-1 – Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj v obci	40
A-3 Zhodnotenie súčasného stavu	43
A-3-1 – SWOT Analýza	43

Časť B - Strategická časť	52
B-1 Vízia	52
B-2 Poslanie	52
B-3 Strategické zámery podľa programov	53
B-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	53
B-3-2 Doprava a komunikácie	53
B-3-3 Technická infraštruktúra a služby	54
B-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	54
B-3-5 Školstvo, kultúra a šport	55
B-3-6 Životné prostredie	56
B-3-7 Cestovný ruch	57
B-4 Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu	58
B-5 Formulácia a návrh stratégie	59
Časť C - Programová časť	61
C-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	61
C-3-2 Doprava a komunikácie	61
C-3-3 Technická infraštruktúra a služby	62
C-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	62
C-3-5 Školstvo, kultúra a šport	63
C-3-6 Životné prostredie	64
C-3-7 Cestovný ruch	64
Časť D - Realizačná časť	65
D-1 – Organizačné zabezpečenie realizácie PR obce Malatíny	65
D-1-1 – Komunikačný plán	65
D-1-2 – Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR	67
D-1-3 – Akčný plán	67

Časť E - Finančná časť	68
E-1 – Finančný plán programu	68
E-2 - Indikatívny finančný plán PR	68
E-3 – Finančný plán podľa programových cieľov a čas. horizontu uskutočnenia	69
E-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj	69
E-3-2 Doprava a komunikácie	70
E-3-3 Technická infraštruktúra a služby	72
E-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo	74
E-3-5 Školstvo, kultúra a šport	75
E-3-6 Životné prostredie	77
E-3-7 Cestovný ruch	79
Záver	80
Povinné prílohy PR	81

Formulár č. Ú5

Úvod:

Tento dokument je vypracovaný s cieľom dodržania jednotnej štruktúry pre vypracovanie Programu rozvoja obce v zmysle Zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja formou metodiky pre prípravu a realizáciu programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja (ďalej len „PR“), v znení zákona č. 309/2014 Z.z.

PR obce je základným dokumentom pre riadenie samosprávy vychádzajúcim z poznania situácie a konkrétnych potrieb občanov, podnikateľov, záujmových skupín a ďalších subjektov v území formuluje svoju predstavu o budúcnosti spolu s činnosťami a projektmi na jej zabezpečenie. PR je spracovaný na obdobie 7 rokov, (2016 – 2022), a je výsledkom strategického plánovania.

Dokument Programového rozvoja obce Malatíny je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania obce. V rozhodujúcej miere odzrkadľuje záujmy občanov, vytvára priestor pre riešenie ekonomických, sociálnych, kultúrnych a environmentálnych problémov obce v súlade s ďalšími koncepciami Vyššieho územného celku - Žilinského samosprávneho kraja. PR je otvoreným dokumentom zabezpečujúcim kontinuitu rozvoja obce, ktorý sa podľa vopred stanovených pravidiel môže upravovať, dopĺňať a aktualizovať.

Vypracovaný dokument rešpektuje zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie. Predstavuje záväzný referenčný dokument, pomocou ktorého sa môže obec uchádzať o finančné prostriedky z európskych a národných verejných fondov podporujúcich komplexný rozvoj založený na princípe trvalej udržateľnosti. PR zároveň umožňuje obci koncepčné a plánové riadenie, spolufinancovanie rozvojových projektov i vlastných investičných aktivít, prípadne aktivít financovaných zo zdrojov súkromných investorov.

Program rozvoja sa chápe ako živý dokument reagujúci na potrebné zmeny zapríčinené vnútornými alebo vonkajšími faktormi, a preto sa predpokladajú aj jeho tvorivé dodatky, inovácie a aktualizácie. Zároveň je však potrebné, aby obec účelovo nezľavovala z rozvojových princípov a hodnôt a udržala si napĺňanie svojej vízie a stanovených strategických cieľov v čo najširšom meradle.

Základné princípy tvorby PR:

- je založený na kvalitných a overených dátach,
- je výsledkom analýz v troch hlavných oblastiach,
- je v súlade s udržateľným využívaním hodnôt a zdrojov obce Malatíny.

Postup tvorby PR:

- vedenie obce iniciovalo spracovanie PR a zostavenie riadiaceho tímu,
- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR,
(viď. Formulár č. Ú1, Formulár č. Ú2, Formulár č. Ú3, Formulár č. Ú5)
- po prerokovaní v komisiách bol PR schválený obecným zastupiteľstvom,
- o spracovávaní a spracovaní PR bola verejnosť informovaná formou vyvesenia oznamu na úradnej tabuli a internetovej stránke obce,
- samospráva získala na spracovanie PR partnerstvo so súkromným sektorom,
(viď. Formulár č. Ú4)
- zhotoviteľom konceptu dokumentu a jeho schválenej podoby je spoločnosť BROS Computing, s.r.o.,
- samospráva ďalej pripraví podklady a zabezpečí spracovanie ex-post hodnotenia predošlého PHSR vrátane hodnotenia finančných aspektov.

Hlavička dokumentu PR:

Názov:	PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE MALATÍNY NA ROKY 2016 - 2022
Územné vymedzenie :	Obec Malatíny
Územný plán obce/VÚC schválený:	Áno (2014)
Dátum schválenia PR:	27.1.2016
Dátum platnosti:	27.1.2016
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	2016

Zámer spracovania PR:

Názov dokumentu	- Program rozvoja obce Malatíny na roky 2016 – 2022,
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, poslancami obecného zastupiteľstva, členmi komisií, - s pomocou spoločnosti BROS Computing, s.r.o., - zhotoviteľom konceptu dokumentu PR,
Riadenie procesu spracovania	- riadiaci tím spracoval zámer, spôsob a časový horizont spracovania PR - zoznam subjektov, zapojených do spracovania (členovia pracovných skupín), - zapojenie verejnosti a komunikácia bola realizovaná formou vyvesenia oznamu a dotazníka na úradnej tabuli a internetovej stránke obce,
Obdobie spracovania	- roky 2016 - 2022 - harmonogram spracovania: do 15.12.2015 - verzia dokumentu PR č.1.0
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie (zhotovenie) dokumentu spoločnosťou BROS Computing, s.r.o. : 250,- EUR (50 osobohodín)

Formulár č. Ú2

Proces prípravy a tvorby aktualizovaného PR:

Obec Malatíny v roku 2007 dalo spracovať a obecné zastupiteľstvo schválilo pôvodný Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na obdobie 5 -10 rokov. Potreba aktualizácie dokumentu je daná nielen končiacim sa časovým úsekom, na ktorý bol pripravený, ale aj končiacim sa programovacím obdobím Európskeho spoločenstva a hlavne požiadavkami zákona č. 309/2014 Z.z. Aktualizácia tohto základného dokumentu obce sa týka:

1. Zosúladenia súčasnej legislatívy a z nej vyplývajúcich požiadaviek na tento dokument.
2. Spracovania nových štatistických a faktografických údajov, hospodárskych výsledkov a analýz.
3. Monitorovania dosiahnutia cieľov a plnenia opatrení daných v pôvodnom dokumente.
4. Doplnenia nových zámerov, úloh a aktivít, podľa aktuálnej požiadavky orgánov samosprávy, dotknutých subjektov, občanov a podnikateľských subjektov.

5. Nastavenia financovania nových úloh a určenia zdrojov stanovených na základe analýzy možností európskych, štátnych i obecných finančných nástrojov.

Procesu tvorby a aktualizácie PR obce sa zúčastnili odborní pracovníci obce, volení zástupcovia samosprávy a externí konzultanti.

Harmonogram spracovania PR verzia č.1.0												
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Formulár č. Ú3

Dohoda o partnerstve	
Názov dokumentu	- Dohoda o partnerstve pri príprave a realizácii PR obce Malatín
Obdobie platnosti	- 7 rokov (roky 2016 - 2022)
Predmet dohody	- ciele spolupráce partnerov
Účastníci dohody	- zoznam dohodnutých strán - hlavných aktérov
Riadenie procesu	- spôsob riadenia procesu spracovania a realizácie PR (riadiaci tím, pracovné skupiny, úlohy jednotlivých aktérov a ich komunikácia): - zoznam subjektov, ktoré budú zapojené do spracovania (budúci členovia pracovných skupín) a realizácie PR (garanti jednotlivých opatrení, stále pracovné skupiny a pod.): - spôsob zapojenia verejnosti a komunikácie s verejnosťou (informovanie, dotazníky/ankety, stretnutia s občanmi).
Financovanie	- zoznam spoločných projektov, - zoznam podporovaných aktivít.

Formulár č. Ú4

Zoznam analyzovaných koncepčných dokumentov			
Názov dokumentu	Platnosť dokumentu	Úroveň dokumentu	Zdroj
Národná stratégia regionálneho rozvoja SR(NSRR)	2030	národná	www.mindop.sk
Program rozvoja bývania			
Koncepcia rozvoja ...			
Stratégia rozvoja			
a pod.			

Formulár č. Ú8

Časť A - Analytická časť

Analytická časť obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce s väzbami na širšie územie a odhad budúceho vývoja s dôrazom na možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce relevantné stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja územia obce.

A-1 Analýza vnútorného prostredia

A-1-1 – Základná charakteristika obce Malatíny

Kód obce	510 831
Názov okresu	Liptovský Mikuláš
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	032 15
Telefónne smerové číslo	+421 44
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1270
Nadmorská výška obce (m n.m.)	553
Celková výmera územia obce [km ²]	4,18
Hustota obyvateľstva na km ²	48,09

Zdroj: Štatistický úrad SR k 31.12.2015

A-1-1-1 Vymedzenie a charakteristika územia

Obec je situovaná v severnej časti Slovenska 16 km od okresného mesta Ružomberok a 16 km od okresného mesta Liptovský Mikuláš.

Jej územie tvoria 3 miestne časti:

1. Nižné Malatíny
2. Stredné Malatíny
3. Vyšné Malatíny.

Obec Malatíny z hľadiska územno-správneho členenia patrí do Vyššieho územného celku Žilinského samosprávneho kraja. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň LAU 2 (NUTS V). Administratívne obec patrí do okresu Liptovský Mikuláš. Všetky tri časti obce ležia na západ od VD Liptovská Mara. Časť Vyšné Malatíny susedí na juhu s k. ú. obce Liptovské Kľačany, všetky časti obce zo západu s obcou Partizánska Ľupča. Obec susedí na severe s obcou Vlachy (časť Krmeš). Východná časť územia priamo susedí s obcou Ľubľa (katastrálne územie Zemianska Ľubľa).

Svojou rozlohou 418 ha sa obec Malatíny spolu s jej časťami radí medzi malé obce v rámci okresu Liptovský Mikuláš i na Slovensku.

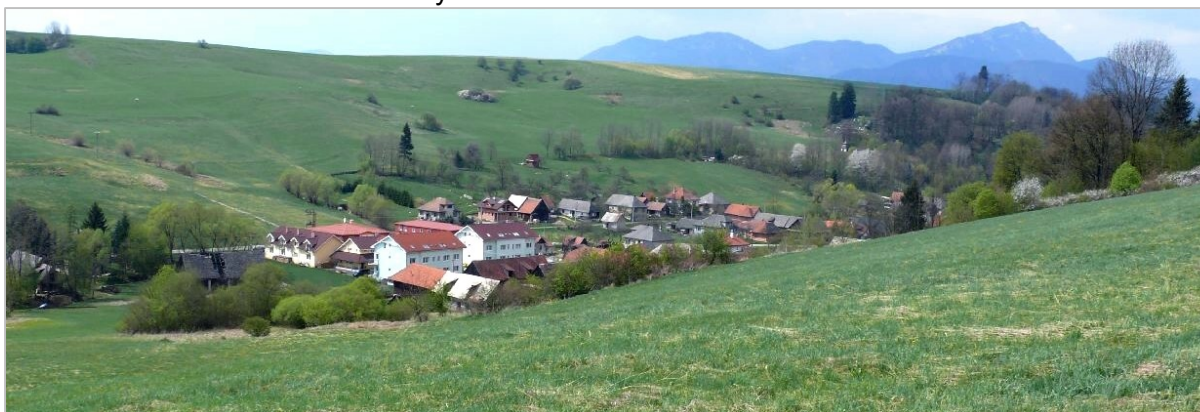
V obci prevláda rekreačno-obytná funkcia, s minimálnym podielom priemyselnej a poľnohospodárskej výroby.

Všetky tri časti obce Malatíny vo svojej sídelnej štruktúre plnia funkciu miestneho významu s úzkou väzbou na obec Partizánska Ľupča - bývalú strediskovú obec (5 km). V intraviláne obce sa nachádzajú súkromné, obecné pozemky, rodinné domy, chaty, chalupy, bytovky spolu s bytovými jednotkami, súkromná farma a voľné plochy.

Zeleň v obci je charakterizovaná ako verejná - v centre obce, pred obecným úradom na cintoríne a v extraviláne a súkromná - v rámci súkromných pozemkov, v záhradách a vo dvoroch.

Urbanistická štruktúra všetkých troch častí obce Malatíny je charakterizovaná ulicovou zástavbou. Celá obec so svojimi časťami má pretiahnutý tvar, kopírujúci koryto riečky Malatínky, v smere sever - juh. Najobývanejšou časťou obce je miestna časť Nižné Malatíny, kde sa nachádza i najrozľahlejšia a najkompaktnejšia domová zástavba.

Obr.č.1 - Pohľad na obec Malatíny

A-1-2 – Kultúrno-historická charakteristika

A-1-2-1 Stručná história obce

Obec Malatíny vznikla pri rovnomernom potoku doloženom v roku 1263 pri ohraničovaní chotára Partizánskej Ľupče. Staré a cudzojazyčné pomenovania obce boli: Malatin (1341), Malechyn (1365), Malatinan (1386), Malethin (1407), Nižný, Prostredný a Vyšný Maletin, Tri Malatíny (1920), Malatíny (1927); maďarsky Hárommalatin.

Nižný Malatín: História obce je doložená nepriamo v roku 1341, kedy sa obec spomína ako Also Maletin. Ďalšie staré pomenovania obce boli: Nižný Malatíny (1773), Dolní Milatín (1808). Patrila zemianskej rodine Malatinských, neskôr časť Féjerpatakyovcom a Kyselovcom. V roku 1784 mala 38 domov a 241 obyvateľov. Zemepánmi boli Szokolyiovci.

Horný Malatín: Obec je doložená nepriamo v roku 1341 ako Malatin a. n. Mechefelde, neskôr v roku 1773 ako Wissny Malatiny, v roku 1808 ako Horní Milatín. Patrila zemianskej rodine Malatinských. V roku 1784 mala 13 domov a 72 obyvateľov.

Stredný Malatín: Obec sa spomína od roku 1461 ako Kezepsow Maletin, v roku 1477 ako Mediocris Maletyn, v roku 1773 ako Stredný Malatiny, v roku 1808 ako Strední Milatín. Obec patrila Pethöovcom, v roku 1784 mala 13 domov a 86 obyvateľov.

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 2. časť

V roku 1268 sa spomína údolie potoka Malatianka v donácii Bela IV. Markusovi a jeho synovi Mikulášovi, predkom zemianskeho rodu Filpešovcov z Liptovských Kľačian. Malatínsky majetok vlastnil pred rokom 1341 zeman Mece (Matej), ktorý mal aj majetkový podiel v susednom Ľubeľskom majetku ešte aj v roku 1359. Podľa neho sa nazývala aj pôvodná osada na území Malatínov – Mecefeld (Meceho zem). Tento majetok (Vyšný a Nižný Malatín – possessionum Malatiny et Alterius Malatiny seu Mecze fuld) sa opäť stal kráľovským majetkom. Kráľ Karol Róbert pred rokom 1341 daroval majetok v strednej časti údolia rieky Malatianky synom Batisa a Demka výmenou za majetok Belsko, ktorý bol pričlenený k Hrádockému panstvu. Dva Malatíny existovali už v polovici 14. storočia. Najstarším sídliskom bol však Nižný Malatín. Stredný Malatín vznikol až koncom 14. storočia. Stredný Malatín v 16. storočí zanikol, ale neskôr sa tu dedina opäť obnovila. Okolo roku 1652 bola v Malatínach postavená drevená kaplnka svätej Anny a drevená zvonica. Malatíny patrili v stredoveku pod cirkevnú právomoc farára vo Svätom Michale spolu s Nemeckou (Partizánskou) Ľupčou a Liptovskými Sliačmi. Po vzniku samostatnej farnosti v Ľupči sa Malatíny stali jej filiálkami. Deti zemanov z Nižného a Vyšného Malatína navštevovali podľa možnosti a potreby školu v neďalekej Nemeckej (Partizánskej) Ľupči od konca 16. storočia. Zastupiteľstvo obce Nižné Malatíny malo snahu viackrát počas 19. storočia zriadiť v obci školu. V roku 1885 dokonca oficiálne požiadali zástupcovia obce školského inšpektora v Liptovskom Mikuláši o povolenie zriadenia štátnej školy v obci. Žiadosť však nebol priaznivo vybavená s odôvodnením, že do blízkej Nemeckej (Partizánskej) Ľupče je pešo len niekoľko minút a tam úspešne funguje rímsko-katolícka, evanjelická aj štátna škola.

Obce splynuli do jednej po roku 1888 a používali názov Tri Malatíny (Hárommalatin). Súčasný názov používa obec od roku 1927.

Obyvateľstvo sa zaoberalo od počiatkov poľnohospodárstvom, neskôr aj garbiarstvom a od 19. storočia nádenníctvom. V období prvej Československej republiky sa tu rozvinulo okrem poľnohospodárstva aj tkáčstvo a košíkárstvo. Počas SNP bolo v obci sídlo partizánskeho oddielu Jegorov. V roku 1956 tu vzniklo jednotné roľnícke družstvo a v roku 1966 sa pripojilo k Štátnym majetkom v Liptovskom Mikuláši.

Okolie Malatín bolo osídlené už vo veľkomoravskom období, čomu nasvedčujú archeologické nálezy keramiky z údolia malatínskeho potoka v chotári Vlách. Niekedy na prelome 12. a 13. storočia vznikla na území dnešných Vlách dedina vyskytujúca sa v dobových dokumentoch pod názvom „villa Latina“, resp. „villa Latinorum“, či v maďarčine „Olozi“, čo v preklade znamená dedina „Latiníkov“ – románskych hostí (Valónov). Išlo o osadu, vybudovanú stavitelmi (kamenári) Liptovského hradu – Valónmi, ktorí prišli do Liptova zo Spiša.

Zdroj: www.obecmalatiny.sk História obce

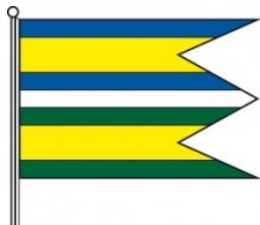
A-1-2-2 Symboly obce

erb

Erb tvorí zelenomodrý štít s bielou figúrou barana (strieborná), zlatý (žltý) strom s dubovými listami a po bokoch dva zlaté (žlté) stromy.

vlajka

Vlajka obce pozostáva zo siedmych pozdĺžnych pruhov vo farbách v poradí od spodu: zelenej, žltej, zelenej, bielej, modrej, žltej a modrej. Vlajka má pomer 2:3 a ukončená je tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

Obr. č. 2,3 - Symboly obce

A-1-2-3 Kultúrno-historické pamiatky a prírodné zaujímavosti

V blízkosti obce sa zachovali nasledovné pamiatky:

Havránok

Obr. č.4 – Havránok

Táto národná kultúrna pamiatka sa rozprestiera na vrchu Havránok nad vodnou nádržou Liptovská Mara. Nachádza sa 8 km severne od obce Malatíny. Na hradisku, ktoré bolo hospodárskym a spoločenským strediskom púchovskej kultúrnej skupiny, sa zachoval zvyšok pôvodnej hradby keltského hradiska. Je tu zrekonštruovaná podoba dvorca z mladšej doby železnej (300–100 p.n.l.), náznaková rekonštrukcia brány keltského hradiska a vstupu do svätyne (120–50 p.n.l.), náznaková rekonštrukcia časti hradby a brány najmladšej fázy opevnenia hradiska a rekonštrukcia obydlia z obdobia jeho zániku.

Havránok je od jari do jesene dejiskom pravidelných kultúrnych podujatí, ktoré si už získali renomé u širokej verejnosti. Priamo v archeologickom areáli prebiehajú keltské obrady - bežný život Keltovej, obetovanie, hrnčiarstvo, spracovanie koží. V stredovekej časti areálu sa odohrávajú neľútostné bitky šermiarov.

Drevený artikulárny kostol vo Svätom Kríži

Obr. č.5 - Drevený artikulárny kostol vo Svätom Kríži

Približne 9 km od obce Malatíny stojí Drevený artikulárny evanjelický kostol, ktorý patrí k najväčším dreveným stavbám v Strednej Európe. Kostol bol pôvodne postavený v Paludzi. Presťahovanie začalo v roku 1974 a slávnostná posviacka zrekonštruovaného kostola bola 22. 8. 1982. Kostol je posledným, nepochybne najvýznamnejším umeleckým prejavom slovenskej drevenej cirkevnej architektúry.

A-1-2-4 Kultúra a spoločenský život

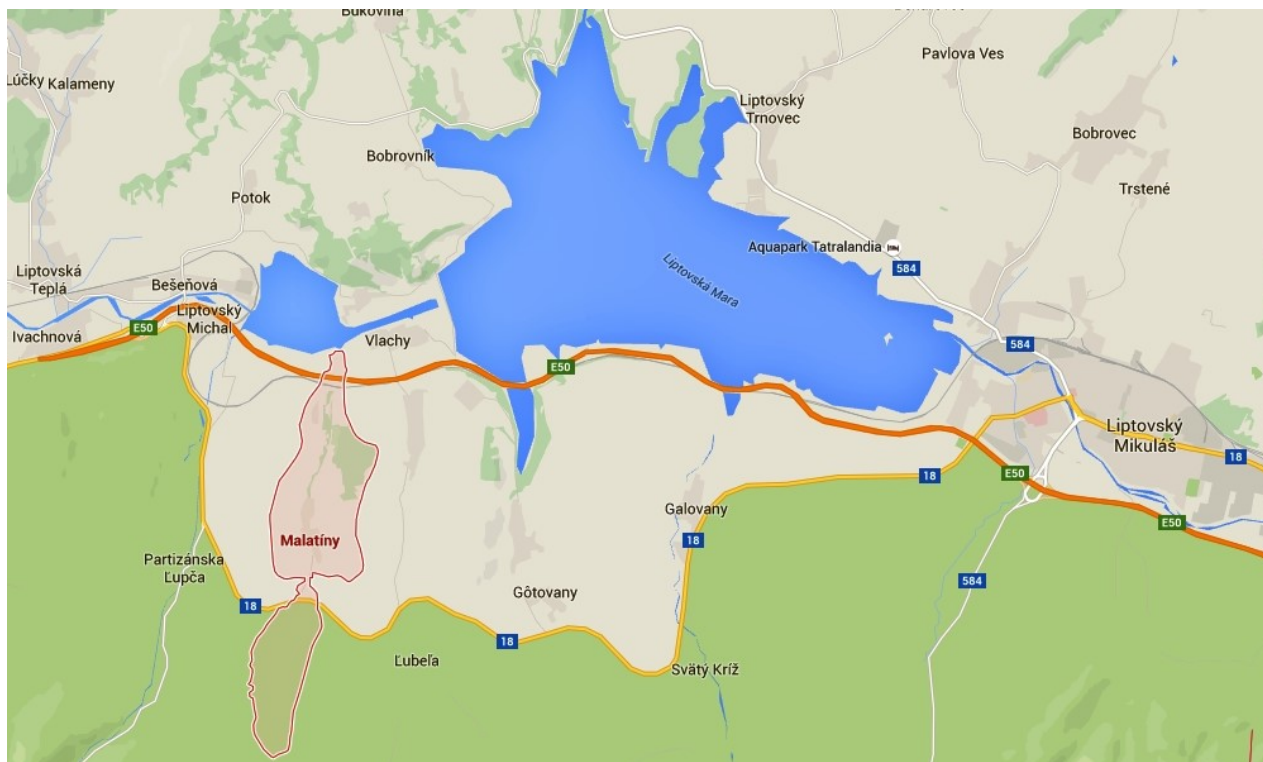
Kultúrno-spoločenský život v obci sa realizuje prostredníctvom kultúrnej a športovej komisie, zriadenej pri Obecnom zastupiteľstve Malatíny. V obci sa organizujú rôzne spoločenské podujatia, svadby, oslavy, dni obce, plesy, športové súťaže, stretnutia seniorov, Mikuláš, karnevaly, fašiangy, futbalové turnaje a mnohé ďalšie.

A-1-3 – Charakteristika prírodných podmienok

A-1-3-1 – Geografické východiská

Obec Malatíny leží v západnej časti Liptovskej kotliny na nive potoka Malatínka v nadmorskej výške 560 m. n. m v strede obce. Svojou polohou a administratívnym začlenením spadá do Žilinského kraja, okresu Liptovský Mikuláš. Kataster obce susedí s katastrom obce Vlachy na severe, Partizánska Ľupča na západe a juhu, Liptovské Kľačany na juhovýchode, Ľubelňa (Zemianska Ľubelňa) a Vlachy (Krmeš) na východe.

Obr. č.6 – Poloha obce Malatíny na mape

Zdroj: Google mapy

Ide o obec podhorského charakteru. Rozloha katastra obce Malatíny je 4175974 m² v nasledovnom zložení:

Tabuľka č.1

Celková výmera územia obce (m2)	4 175 974	100,00%
Poľnohospodárska pôda - spolu (m2)	3 316 433	79,42%
Poľnohospodárska pôda - orná pôda	730 881	17,50%
Poľnohospodárska pôda - chmeľnica	0	0,00%
Poľnohospodárska pôda - vinica	0	0,00%
Poľnohospodárska pôda - záhrada	69 300	1,66%
Poľnohospodárska pôda - ovocný sad	0	0,00%
Poľnohospodárska pôda - trvalý trávny porast	2 516 252	60,26%
Nepoľnohospodárska pôda – spolu (m2)	859 541	20,58%
Nepoľnohospodárska pôda - lesný pozemok	467 375	11,19%
Nepoľnohospodárska pôda - vodná plocha	30 644	0,73%
Nepoľnohospodárska pôda - zastavaná plocha	295 635	7,08%
Nepoľnohospodárska pôda - ostatná plocha	65 887	1,58%

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prevažne odlesnený chotár je pahorkatina v severnej časti s terasovými stupňami Váhu. Na ľavom svahu doliny sú zosuvy. Prevažujú hnedé lesné pôdy, pod smrekovým porastom v severovýchodnej časti sú podzolované illimerizované a nivné pôdy. Tento prírodno-sídlný mikroregión je charakterizovaný ako úpätná hornatina a je súčasťou Liptovského prírodno-sídlného spádového regiónu.

Obcou preteká riečka Malatianka, ktorá sa vlieva do Váhu.

Prírodné podmienky už v minulosti predurčili a ovplyvnili základný spôsob života ľudí tohto územia. Okrem poľnohospodárstva a pastierstva sa obyvatelia venovali tradičnej remeselnej výrobe súvisiacej s drevom a taktiež garbiarstvu. Tunajšie obyvateľstvo bolo známe výrobou dreveného riadu používaného na salašoch, tkaním kobercov a košíkarstvom.

Od centier ekonomického rozvoja regionálneho charakteru je obec vzdialená:

- 16 km od okresného mesta Ružomberok
- 16 km od okresného mesta Liptovský Mikuláš
- 78 km od krajského mesta Žiliny,
- 279 km od hlavného mesta Bratislavy cez Žilinu.

Susediace obce: Vlachy, Partizánska Ľupča, Liptovské Kľačany, Ľubelňa.

A-1-3-2 – Geomorfológia

Geomorfologické pomery

Podľa geomorfologického členenia Slovenska zaraďujeme dotknuté územie nasledovne (Atlas krajiny SR 2002):

Sústava: Alpsko-himalájska,
podsústava: Karpáty,
provincia: Západné Karpáty,
subprovincia: Vnútorne Západné Karpáty,
oblasť: Fatransko-tatranská oblasť,
celok: Podtatranská kotlina,
podcelok: Liptovská kotlina,

celok: Nízke Tatry,
podcelok: Ďumbierske Tatry,
časť: Demänovské vrchy.

Menšia časť územia obce prináleží do celku Nízke Tatry, podcelku Ďumbierske Tatry, severná väčšia časť územia obce prináleží do celku Podtatranská kotlina, podcelku Liptovská kotlina. Súčasná sídelná časť obce Malatíny zasahuje do Liptovskej kotliny s popříkrovou výplňou tvorenou paleogénom, zo severnej časti je ohraničená vystupujúcimi Chočskými vrchmi a na južnej časti je ohraničené vystupujúcimi hrebeňmi Ďumbierskych Tatier.

V severnej časti záujmového územia je na križňanský príkrov nasunutý vyšší chočský príkrov, ktorý obsahuje hlavne najspodnejšie, triasové sedimentárne horniny, z ktorých sú najrozšírenejšie mohutné súvrstvia vápencov a dolomitov, najčastejšie tmavosivé až čierne žilkované vápence a sivé, tzv. chočské dolomity. Vyššie súvrstvia triasu obsahujú aj iné druhy vápencov, napr. piesčité, rohovcové a iné. Na južnej strane v katastrálnom území obce sa nachádzajú druhohorné usadené horniny, ako sú vápence, dolomity a slieňovce. V Križskej doline sa hojne vyskytujú rudné bloky antimonitu. Liptovskú kotlinu vyplňajú mohutné flyšové, pieskovcovo-ílové súvrstvia treťohorného veku. Nízke Tatry ako geomorfologický jednotný z celok z hľadiska geologickej stavby patria k dvom odlišným pásmam centrálnych Západných Karpát. Západná Ďumbierska časť patrí k pásmu jadrových pohorí. V Ďumbierskej časti kryštallické jadro pozostáva z najodolnejších prvohorných vyvretých a premenených hornín, ktorými sú rozličné typy granitov, granidioritov, ruly, svory, fylity a amfibolity. Uvedené typy hornín budujú predovšetkým hrebeňovú a južnú časť pohoria.

Inžiniersko-geologické pomery

Prevažne odlesnený chotár na nive a ľavom svahu Váhu tvoria tret'ohorné pieskovce a bridlice s pokrovom terasových štrkov, na najstarších terasových stupňoch značne zahlinených.

(Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 3. časť)

Podľa inžiniersko-geologického členenia patrí územie obce do rajónov predkvartérnych hornín:

- Flyšoidných hornín Sf,
- Vápencovo-dolomitických hornín Sv,
- Pieskovcovo-zlepencových hornín Sz,
- Magmatických intruzívnych hornín Ih

Geomorfologické procesy

V dotknutom území sa nestabilné javy vyskytujú lokálne len ako mikrozosuvy a mezozosuvy. So stúpajúcou nadmorskou výškou, absenciou vegetačného pokryvu, zvyšovaním sklonu reliéfu postupne narastá pravdepodobnosť tvorby nielen mikro, ale aj mezozosuvov.

A-1-3-3 – Klimatické pomery

Za klimatické pomery považujeme dlhotrvajúci stav ovzdušia, čiže priemerný stav svetla, teploty, tlaku vzduchu, vetra a zrážok na určitom mieste.

Teplotné pomery

Prevažná časť obce leží v mierne chladnej klimatickej oblasti, avšak vplyvom v blízkosti existujúcej veľkej vodnej nádrže Liptovská Mara, tu teploty vykazujú menšie kolísanie na rozdiel od horských obcí s väčšími výškovými rozdielmi.

Klimatická oblasť je vo všeobecnosti charakterizovaná ako oblasť s priemerne menej ako 50 letnými dňami za rok. Letný deň je charakterizovaný ako deň s maximom teploty vzduchu prekračujúcim 25 °C. Júlový priemer teploty vzduchu v mierne chladnej klimatickej oblasti by mal byť v priemere menší ako 16 °C, priemerná júlová teplota v obci dosahuje túto hraničnú hodnotu. Chladná oblasť je vo všeobecnosti charakterizovaná ako veľmi vlhká s priemernými ročnými teplotami vzduchu nedosahujúcimi 16 °C.

Priemerné ročné teploty vzduchu sa v obci pohybujú v rozsahu 5 – 7 °C. Avšak je potrebné podotknúť, že hodnota priemerných ročných teplôt vzduchu v posledných desaťročiach a najmä v posledných 10 rokoch stúpa. Priemerná teplota vzduchu v januári sa pohybuje od -5 do -7 °C. Priemerná teplota vzduchu v júli sa pohybuje od 13 do 16 °C.

V letnom období sa v oblasti obce Malatíny vyskytuje v priemere 32 letných dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25° C a viac.

V zimnom polroku sa v tejto oblasti vyskytuje v priemere 40 ľadových dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu klesá pod 0° C a 160 mrazových dní, v ktorých minimálna teplota vzduchu klesá pod 0° C.

Insolačné pomery

Priemerné sumy globálneho žiarenia za rok sú 1100 - 1150 kWh m⁻², počas teplého polroka je to 780 - 820 kWh.m⁻². S nadmorskou výškou všeobecne rastie hodnota oblačnosti, čo zároveň vplyva i na dĺžku trvania slnečného svitu, ktorá je výrazne závislá na expozícii a sklonitosti reliéfu. V posudzovanom území je oblačnosť priemerne 70 - 75 % - najmenšia je koncom leta (pod 60 %) a najväčšia koncom jesene a v zime (nad 75 %). Slnko tu svieti priemerne 1450 - 1500 hodín za rok (z toho cca 1050 hodín počas vegetačného obdobia). Priemerný počet jasných dní je v posudzovanom území 30 - 40 ročne, zamračených je 140 - 150 ročne .

Počas chladných nocí dochádza aj k tvorbe teplotných inverzií. Prízemné inverzie trvajú prevažne od večernej po skorú dopoludňajšiu dobu a vyskytujú sa v údolných polohách.

Vlhkostné a zrážkové pomery

Priemerná relatívna vlhkosť vzduchu v území je 76-78 %, pričom najväčšia je v zime (80-85 %), najmenšia v lete a na jar (70 - 75 %), závisí však od nadmorskej výšky (hodnota vlhkosti s nadmorskou výškou rastie a naopak, tlak vzduchu s výškou klesá – priemerný tlak vzduchu je 7,5-7,7 hPa).

Priemerný ročný úhrn zrážok sa v posudzovanom území pohybuje od cca 700 do 900 mm. Najviac zrážok spadne v mesiacoch jún - júl, najmenej v mesiacoch január - február.

Snehová pokrývka leží v území priemerne 100 - 120 dní do roka. Priemerná maximálna výška snehovej pokrývky je 40-80 cm.

Priemerná hĺbka premrzania pôdy je 1,35m.

Veterné pomery

Územie je súčasťou širšej oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, kde sa niekoľkokrát do roka vystriedajú vzduchové hmoty rôznych vlastností. V širšom území prevláda prúdenie od poludníka (75%) pričom podiel prúdení zo severu a z juhu je vyrovnaný. Pri prúdení v rovnobežkovom smere prevláda prúdenie zo západu. Priemerná ročná rýchlosť vetra v obci sa pohybuje v rozmedzí 8,3 m/s.

(Zdroj: SHMÚ)

A-1-3-4 – Hydrologické pomery

Podzemné vody

S geologicko-tektonickou stavbou územia a jej štruktúrnym usporiadaním úzko súvisia hydrogeologické pomery. Tie majú rozhodujúci vplyv na existenciu podzemných vôd.

Skúmané územie patrí do hlavného hydrogeologického regiónu – paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny s Ďumbierskymi Tatrami a má medzi-zrnový typ priepustnosti, smerom na juh krasovú a krasovo-puklinovú priepustnosť.

(Zdroj: Atlas krajiny SR 2002)

Priepustnosť fluviálnych štrkových sedimentov Váhu v Liptovskej kotline je charakterizovaná koeficientom filtrácie $4,7 \times 10^{-3}$ až $4,4 \times 10^{-4}$ m/s. Priaznivé akumulčné podmienky podzemných vôd vytvárajú sedimenty poriečnych nív prítokov Váhu.

Podzemné vody fluviálnych sedimentov majú chemické zloženie Ca-Mg-HCO₃ typu, v glaciálnych sedimentoch Ca-HCO typu.

(Zdroj: Jašová, Ženišová et al. 2009)

Povrchové vody

Z hľadiska širších vzťahov patrí skúmané územie do umoria Čierneho mora a povodia horného toku Váhu, kde je odvodňované vodným tokom potoka Malatínka o dĺžke 10,5 km.

Vodný tok Malatínka pramení na juhozápadných svahoch Ľupčianskej Magury (1 315 m. n. m.) v nadmorskej výške približne 1 170 m n. m.

Potok Malatínka tečie prevažne severným smerom preteká cez obec a na severe ústí do vodnej nádrže Bešeňová v nadmorskej výške 530 m. n. m. Potok po celej dĺžke až do ústia tvorí samostatný rybolovný pstruhový revír.

A-1-3-5 – Pôdne pomery

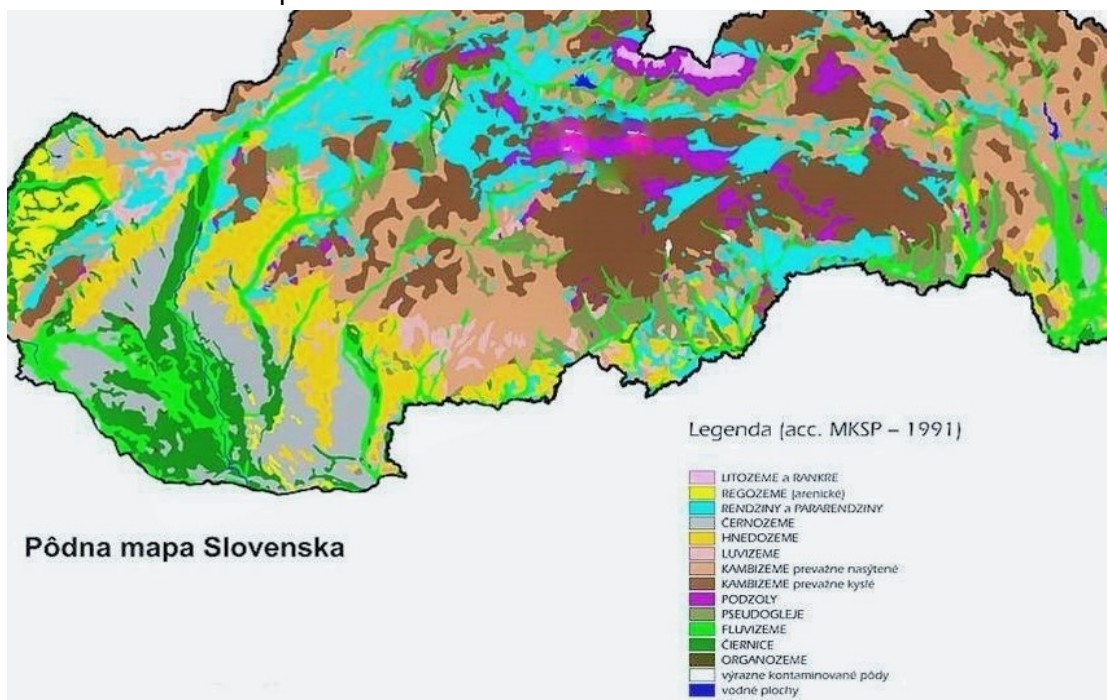
Pôda sa právom označuje za zrkadlo krajiny. Prvotne reflektuje geologické zloženie a postupne smerom zdola nahor určuje výskyt a akosť jednotlivých prvkov prostredia. Podobne ako to je v prípade geologického podložia aj výskyt pôdných druhov a typov v skúmanej oblasti je veľmi pestrý, vzhľadom na tak malé územie.

Pôdne druhy

Z pôdných druhov sa tu nachádzajú:

- kambizeme pseudoglejové nasýtené,
- pseudogleje modálne a kultizeme,
- lokálne gleje zo zvetralín rôznych hornín,
- rendziny kambizemné

Obr. č.6 – Pôdna mapa Slovenska

(Zdroj: <http://enviroportal.sk>)

Stredne a menej produktívna orná pôda je vhodná na pestovanie plodín. Na miernejších svahoch sú pôdy hlbšie (do 50cm), na strmších svahoch (20-30cm).

A-1-3-6 – Rastlinstvo a živočíšstvo

Zloženie flóry a fauny riešeného územia je výsledkom pôsobenia zložitého komplexu prírodných činiteľov a zásahov človeka. Vzhľadom na konfiguráciu terénu, na pomerne vysokú výškovú zonálnosť a expozíciu, v kontexte s lokálnymi podmienkami, je tak súčasná flóra aj fauna výrazne rôznorodá.

Fytogeografické členenie

Územie katastra obce Malatíny môžeme podľa fytogeografického členenia Slovenska (Zdroj: Futák, 1966, 1984) zaradiť do oblasti západokarpatskej flóry (Carpatum occidentale), obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum), okresu Nízke Tatry, podokresu Liptovská Kotlina.

Potenciálna prirodzená vegetácia na skúmanom území sa mení v nadväznosti na ostatné abiotické zložky charakteristické pre dané miesto.

Rastlinstvo

Špecifické črty rastlinstva Liptova sú dané hlavne geologickým podkladom, klimatickými podmienkami a nadmorskou výškou.

Pestrosť vegetácie skúmaného územia vyjadruje široká škála mapovacích jednotiek spoločenstiev potenciálnej vegetácie. Potenciálna vegetácia je taká prirodzená vegetácia, ktorá by sa za prírodných podmienok danej lokality (biotopu), vyvinula, keby vplyv ľudskej činnosti ihneď prestal.

(Zdroj: Michalko a kol., 1986)

Podľa potenciálnej vegetácie sa v území vyskytujú:

- zmiešané listnaté lesy,
- smrekové lesy,
- lužné lesy podhorské a horské.

Reálna vegetácia územia je tvorená prirodzenými, polo prirodzenými i antropicky ovplyvnenými lesnými porastmi, lokalita Pod Hájom a lokalita Hladký. Veľká časť územia je tvorená sekundárnymi spoločenstvami lúk a polo intenzívne i extenzívne využívaných pasienkov, trávne -bylinnými spoločenstvami, spoločenstvami skalných biotopov, brehovými porastmi tokov, záhradami, poliami a samotným intravilánom.

Výskyt invázných druhov

Na území obce je predpoklad malého výskytu invázných druhov rastlín, (niektoré z nich sa pestujú aj v záhradách): *Heracleum mantegazzianum* (boľševník obrovský), *Solidago canadensis* (zlatobyľ kanadská). K nim na niektorých stanovištiach pristupujú druhy expanzívne, ako *Artemisia vulgaris* (palina pravá), *Tanacetum vulgare* (vratič obyčajný), *Cirsium arvense* (pichliač roľný) a iné.

Živočíšstvo

Súčasný druhový zloženie živočíšstva skúmaného územia vychádza z geografickej polohy a prírodných podmienok, ako aj z jeho vegetačných podmienok.

Živočíšstvo sa tu vyznačuje pestrosťou a rozšírením viacerých zoogeografických prvkov. Zastúpených je viacero druhov živočíšnych spoločenstiev s dominanciou zoocenózy lúk a pasienkov, lužných a ihličnatých lesov.

Na lúkach, lesných porastoch a v konároch stromov v okolí žije veľké množstvo živočíchov. Z bezstavovcov sú to rôzne druhy hmyzu (mravce, čmeliaky, osy, lienky).

Zoocenózy lesov poskytujú ideálne útočisko pre pestrú skupinu vtákov – vrabec poľný, drozd obyčajný, ďateľ čierny, sýkorka hôrna a sýkorka uhliarka, vodnár potočný, stehlík obyčajný, brehlík lesný, jastrab a myšiak hôrny, sova, lastovička obyčajná, ojedinele aj bocian biely.

A-1-3-7 – Životné prostredie

Chránené lokality

Územie katastra obce Malatíny sa nachádza v ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry (NAPANT). Celková výmera NAPANT 110200 ha (územie je vymedzené legislatívne Nariadením vlády SR č. 119/1978 Zb. v znení zákona NR SR č. 543/2002).

Zdroje znečistenia ovzdušia

Za zdroj znečistenia ovzdušia sa v prípade riešeného územia podľa Národného emisného inventarizačného systému (zahŕňajúceho veľké a stredné zdroje znečistenia) môžu považovať priemyselné centrá: Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok, Ružomberok, Partizánska Ľupča, kde sú hlavnými zdrojmi znečistenia teplárne, chemický priemysel, výroby celulózy v Ružomberku, regionálna skládka komunálneho odpadu. Toto znečisťovanie dopĺňajú zdroje znečistenia z oblasti Oravy a z priemyselných oblastí Ostravska (CZ) a Katovic (PL). Aj keď tento stav je priaznivý z titulu prevládajúcich západných a severozápadných vetrov a čiastočného závetria vytváraného konfiguráciou terénu. V období častých inverzií je však tento vplyv znečisťovateľov citeľný aj v obci.

Obec je z väčšej časti zásobovaná teplom zo zdrojov na tuhé palivo (drevo, uhlie, koks), čo má za následok nepriaznivý ekologický dopad na stav ovzdušia v samotnej obci a najbližšom okolí najmä v zimnom období a v čase inverzií. Vo vykurovacom období preto môže prechodne dôjsť k zvýšeniu znečistenia v závislosti od spôsobu kúrenia v neplynofikovaných obydlích. Znečistenie však značne závisí od rozptylových podmienok a samotných meteorologických predpokladov (slabá veternosť, inverzie, hmly, nízka oblačnosť).

Zdroje znečistenia povrchových a podzemných vôd

K plošnému znečisteniu povrchových tokov prispieva najmä poľnohospodárska výroba, kde zdrojom znečistenia sú hnojivá, močovka a pod. Rizikovým faktorom zostáva aj spôsob likvidácie splaškových vôd (kanalizácia v obci nie je vybudovaná na 100 %) a nesprávna manipulácia s ropnými produktmi a inými rizikovými látkami v poľnohospodárskom družstve, individuálnych garážach a i.

Zaťaženie komunálnym odpadom

Napriek kontinuálne rastúcemu množstvu komunálneho odpadu obec Malatíny nedisponuje vlastným miestom likvidácie komunálneho odpadu. Ten je vyvážaný na skládku mimo katastra obce dodávateľským spôsobom. V zmysle platnej legislatívy obec zabezpečuje vývoz

stavebných odpadov a nadrozmerných odpadov z domácností pomocou veľkokapacitných kontajnerov. Týmto poklesol počet čiernych skládok v obci.

A-1-4 – Sociálno-ekonomická charakteristika

Ekonomickú oblasť v obci Malatíny determinuje nielen rozpočet obce, rozsah vlastných príjmov, ale aj schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov – štátnych a európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú činnosť právnických a fyzických osôb na území obce. Ekonomiku obce a jej stav ovplyvňuje úroveň riadenia samosprávnych orgánov, ktoré podporujú podnikanie a zamestnanosť a celkový hospodársky rast, i aktuálny model regionálnej politiky vyššieho územného celku. Sociálna charakteristika obce sa odvíja od sociálnej politiky štátu a regiónu, od štruktúry obyvateľstva, demografického vývoja, úrovne zamestnanosti a pracovných príležitostí v obci i v širšom okolí. Od toho závisí aj úroveň sociálnej odkázanosti niektorých skupín obyvateľstva. Sociálnu situáciu v obci koriguje výkon originálnych kompetencií miestnej samosprávy.

A-1-5 – Demografické východiská

Obyvateľstvo nemožno považovať za statický element, naopak, vyznačuje sa dynamikou jeho počtu, štruktúry priestorového rozloženia a ďalších znakov. Na regionálnej úrovni vystupujú s dynamikou obyvateľstva otázky, ako je zabezpečenie požadovaného množstva pracovných miest, formovania sociálnej štruktúry.

Vývoj a súčasný stav obyvateľstva je výsledkom prirodzeného a mechanického (migračného) pohybu. Podľa sčítania obyvateľov v roku 2001 mala Slovenská republika 5 379 455 obyvateľov, čo predstavovalo 110 obyvateľov na km². V obci Malatíny žije v súčasnosti 201 obyvateľov, čo predstavuje hustotu osídlenia 48,09 obyvateľa / km² katastrálneho územia.

(Zdroj: ŠÚSR k 31.12.2014).

Obyvateľstvo obce Malatíny podobne ako jeho počet obyvateľov sa v priebehu času menilo. Vplyv na vývoj počtu obyvateľov mali v minulom storočí obe svetové vojny, kedy počet obyvateľov podobne ako v ostatných obciach Slovenska i strednej Európy klesol.

Pre ďalší rozvoj obce okrem ekonomických a sociálnych rozvojových predpokladov sú dôležité pozitívne demografické ukazovatele. Vývoj obyvateľstva je podmienený prirodzeným úbytkom a migráciou obyvateľstva za prácou do mesta.

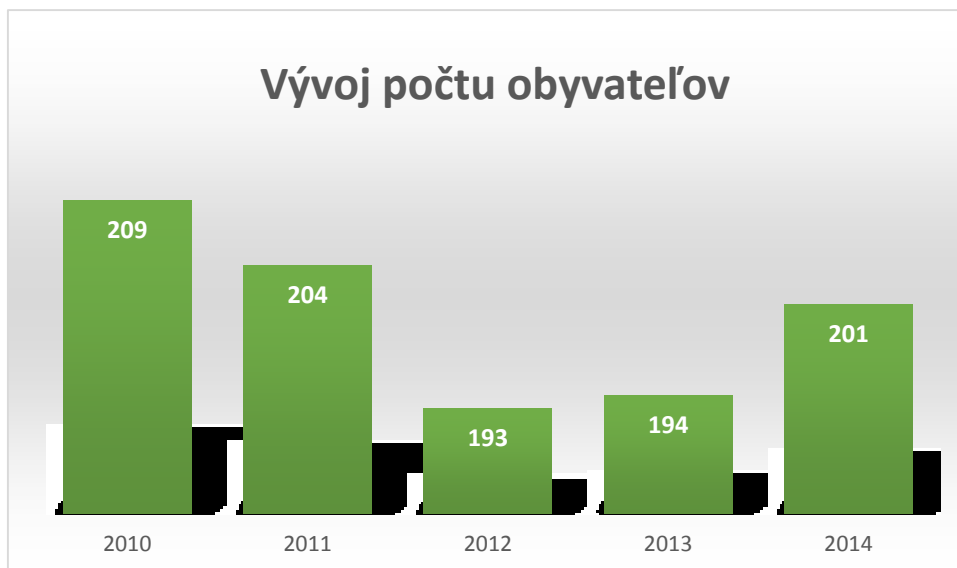
Za posledné obdobie počet obyvateľstva rastie - čo ukazuje i nasledujúca tabuľka a graf.

Tabuľka č.2 - Vývoj počtu obyvateľov

	2010	2011	2012	2013	2014
Počet obyvateľov	209	204	193	194	201
Prírastok / úbytok		-5	-11	1	7

Graf č.1 Vývoj počtu obyvateľov

Tabuľka č.3 - Počet a priemerný vek obyvateľov k 31.12. 2014

Kategória	Počet obyvateľov	%
Deti mladšie ako 15 rokov	30	14,93
chlapci	15	7,47
dievčatá	15	7,46
Občania starší ako 15 rokov	171	85,07
muži	83	41,29
ženy	88	43,78
Obyvatelia na trvalom pobyte	201	100
muži	98	48,76
ženy	103	51,24

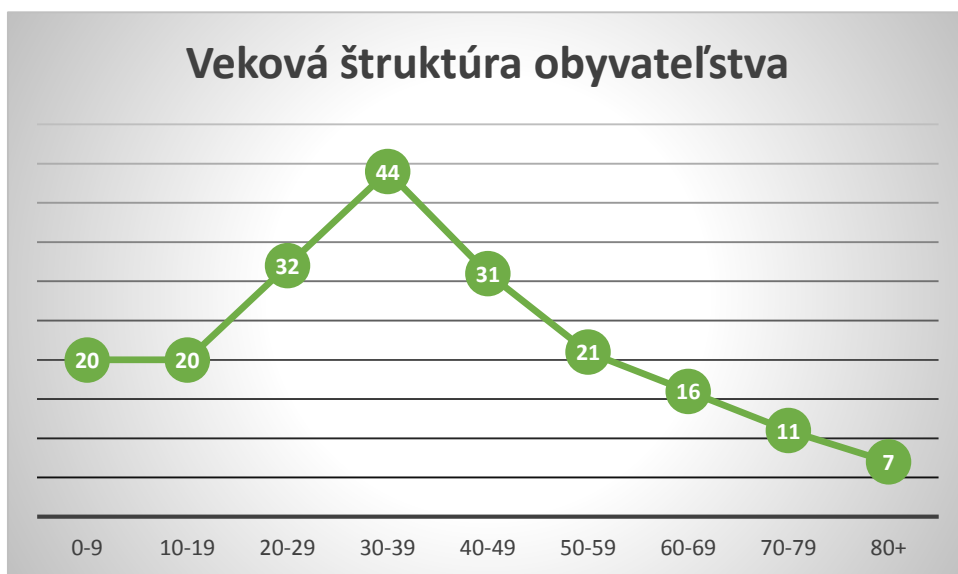
Veková štruktúra obyvateľstva obce

Tabuľka č.4 – Veková štruktúra obyvateľstva

Pohlavie	Počet obyvateľov spolu	V tom vo vekovej skupine (absolútne)												
		0-9	10-19	20-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-79	80 +
Spolu	201	20	20	32	14	30	18	13	11	10	8	8	11	7
Muži	98	8	12	17	7	13	6	10	7	5	4	1	7	1
Ženy	103	12	8	15	7	17	12	3	4	5	4	6	4	6

(k 31.12.2014, zdroj: <http://slovak.statistics.sk>)

Graf č.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Z uvedených údajov vidieť postupný pokles počtu obyvateľov v poproduktívnom veku a tiež miernu prevahu žien, (podiel M:Ž : 98:103), ako aj vysoké percento obyvateľov v produktívnom veku, pri primeranom počte detí a mládeže.

Tabuľka č.5 - Zloženie obyvateľstva podľa produktivity k 31.12.2014

Veková skupina	Muži	Ženy	Spolu	Podiel v %
Predproduktívni (0-19)	20	20	40	19,90
Produktívni (20-59 muži, 20-54 ženy)	65	58	123	61,20
Poproduktívni (60+ muži, 55+ ženy)	13	25	38	18,90
Spolu	187	196	201	100,00

Uvedený trend mierneho nárastu počtu obyvateľov v predproduktívnom veku možno považovať z pohľadu ďalšieho rozvoja za pozitívny.

$$\text{Index starnutia} = \frac{\text{počet obyvateľov v poproduktívnom veku}}{\text{počet obyvateľov v predproduktívnom veku}} \times 100$$

$$\text{Index starnutia} = \frac{38}{40} \times 100 = 95,00 \%$$

Podľa uvedených výsledkov môžeme konštatovať, že obec má **progresívny** typ populácie, kde zložka občanov poproduktívneho veku je menšia ako zložka občanov predproduktívnom veku.

A-1-6 – Ekonomické a sociálne špecifiká

Obec Malatíny patrí do významného hospodárskeho regiónu s rozvinutým priemyslom, (Žilinský kraj). Má vysoký podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje viac ako 50 %.

Obec Malatíny v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí do stredne až menej výkonného regiónu. V prepočte na obyvateľa regionálny HDP v Žilinskom kraji dosiahol 11040 € v bežných cenách, čo predstavuje 86,4 % úrovne HDP na obyvateľa v SR. Obec sa vyznačuje veľmi nízkym podielom obyvateľstva v predproduktívnom veku (0 – 19rokov) a obyvateľov v poproduktívnom veku (ženy 55+, muži 60+ rokov). Vývoj v obci v porovnaní s celokrajským priemerom je nepriaznivý.

V produktívnom veku mierne prevláda ženská populácia. Veková štruktúra podľa pohlavia je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku.

Výrobná činnosť a služby

Výrobná činnosť je na území obce Malatíny zastúpená iba minimálne.

V súčasnosti na území obce vyvíjajú svoju činnosť nasledujúce podnikateľské subjekty, zamerané na poľnohospodárske služby, stolárstvo, obchod, služby a cestovný ruch:

Právnické osoby:

- Nový malatínsky majer, s.r.o. – chov oviec, dobytká, salašníctvo,
- A – Invest s.r.o. - je najväčším podnikateľským subjektom na území obce Malatíny. Zaoberá sa reštauračnou činnosťou, ubytovaním a poskytovaním rekreačných služieb (sauna, bazén a pod.). Prevádzkuje Hotel Sojka ***.
- Magura Village – relaxačný a oddychový rezort
- Autocar s.r.o. – poľnohospodárska výroba

Fyzické osoby - živnostníci:

Živnostníci na území obce realizujú svoju podnikateľskú činnosť v oblastiach:

- služby
- obchod
- chov oviec
- potraviny
-
-

Niektoré domácnosti poskytujú ubytovanie.

Poľnohospodárstvo

Celková výmera obce Malatíny je 417,6 ha, z toho 331,6 ha je poľnohospodárska pôda nižšej kvality a 85,9 ha výmery územia tvorí nepoľnohospodárska pôda s lesnými pozemkami, vodnými plochami, zastavanými a ostatnými plochami. Poľnohospodársku pôdu vo väčšej miere tvoria orná pôda a trvalý trávny porast. Zanedbateľnými sú plochy záhrad a ovocných sádov.

Poľnohospodársku pôdu v prevažnej miere tvorí trvalý trávny porast (252,2 ha), čo sa využíva najmä na pasienkárstvo (ovce) a produkciu výrobkov z ovčieho mlieka. Na poľnohospodársku produkciu sa na území obce zameriava Nový malatínsky majer s. r. o. Okrem živočíšnej produkcie sa zaoberá i rastlinnou výrobou. Hlavnou pestovanou plodinou sú zemiaky.

V obci vyvíjajú svoju činnosť(počet) samostatne hospodáriaci roľníci.

V obci prevláda drobnochov domácej hydiny, chov oviec, ošípaných, kôz - v malom množstve, pre súkromné potreby chovateľov.

V minulosti bol v obci rozšírené ovčiarstvo, ktoré je na ústupe z viacerých dôvodov. Okrem legislatívnych a finančných dôvodov jednou z príčin úpadku ovčiarstva je i postupné znehodnocovanie pozemkov v katastri obce, ktoré sú v procese sukcesie.

Lesné hospodárstvo

Lesy tvoria takmer 11% z celkovej výmery katastra obce. Organizačne patria do LHC Partizánska Ľupča a Demänová. Nachádzajú sa tu lesy hospodárske, ochranné a pozemky určené na zalesnenie. Lesy sú zmiešané s prevažujúcim podielom ihličnanov, najmä smrekom, borovicou, smrekovcom. Z listnatých drevín majú výrazné zastúpenie dub, javor, lipa, topoľ. Z krovín šípka, trnka, husté porasty bazy a maliny.

Na území katastra sa nachádzajú tieto hospodárske súbory:

- Hospodárske lesy

Buk a smrek, prímies borovice, jedle, smrekovca, cenných listnáčov.

- Ochranné lesy

Sú to lesy na nepriaznivých stanovištiach, napr. jedľové bučiny so smrekom. Ochranné lesy sú i lesmi na zabezpečenie ochrany pôdy a v mnohých prípadoch ide o spoločné lesné typy aj pre hospodárske lesy.

- Pozemky určené na zalesnenie

Nachádzajú sa na plochách lesného pôdneho fondu neporastených lesom a funkčne vhodných pre lesné porasty.

Vlastníkmi lesov na území obce je Združenie majiteľov lesa Malatíny – poz. spol. a súkromní vlastníci.

Majiteľom lesov na území obce je Pozemkové spoločenstvo Malatíny.

Poľovníctvo

Územie obec Malatíny patrí do chovateľskej oblasti jelenej zveri Nízke Tatry Sever (XIV). Z poľovných druhov zveri sa tu vyskytujú najmä menšie druhy ako napr. srnec, zajac, diviak a z predátorov kuna, mačka divá, líška.

Miestny poľovný revír patrí pod Poľovné združenie Partizánska Ľupča.

Cestovný ruch

Rozvoj cestovného ruchu v obci Malatíny má už položené základy v nasledovných produktoch cestovného ruchu - napr. letná a zimná turistika, chatárenie, chalupárenie, ktoré však treba rozšíriť a rozvíjať. Prírodné podmienky oblasti sú primerane dobré pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie aistiky. Kataster obce je súčasťou rekreačného krajinného celku Stredný Liptov. Túto oblasť z hľadiska cestovného ruchu treba chápať ako jednoliaty celok väčšieho

regiónu. Región je bohatý na históriu, prírodné krásy, prítomnosť minerálnych prameňov, možnosti rekreácie a oddychu. Z toho vyplývajú vhodné podmienky na podnikanie a rozvoj cestovného ruchu (CR) a to počnúc malými investíciami v rámci rozvoja privátneho ubytovania, až po veľké investície do výstavby rekreačných zariadení a stredísk s komplexnými službami pre návštevníkov. Územie je dobre dopravné prístupné - v smere od Liptovského Mikuláša – cca 16 km a od Ružomberka cca 16 km. Dobré dopravné spojenie vyvoláva narastajúci záujem o využitie rekreačného potenciálu intravilánu aj extravilánu obce - ide najmä o chatárenie a chalupárenie. Obec Malatíny má značný potenciál rozvoja CR daný hlavne polohou (v blízkosti Aquaparku Liptovský Mikuláš, Thermal parku Bešeňová, kúpeľov Lúčky), pekným a tichým prírodným prostredím, výbornými možnosťami na rekreáciu, hubárstvo, šport a oddych (v blízkosti je priehrada Liptovská Mara, časť katastra obce je v NAPANT-e), možnosťami rozvoja chatárstva a chalupárstva.

Chatárenie a chalupárenie

V súčasnosti je v riešenom území 11 objektov individuálnej chatovej rekreácie(z toho xxx v areáli hotela Sojka) a 18 objektov chalupárskej rekreácie(víkendové domy) .

Cyklotrasy a turistické trasy

Cez obec neprechádza žiadna turistická trasa ani cyklotrasa. V jej blízkosti sú však vyznačené známe trasy:

- Cyklotrasa: Bešeňová - Krmeš - Bešeňová
- Trasa okolo priehrady Liptovská Mara
- Cyklotrasa Bešeňová - Lúčky - Bešeňová
- Oravská cyklomagistrála
- Ľubochnianska cyklotrasa
- Cyklotrasa Jánskou dolinou.

Pešia turistika

Patrí k najviac uplatňovaným formám aktívnej nenáročnej turistiky. V katastri obce sú možnosti na nenárodné výstupy napr. na vrch Ľupčianska Magura (1315 m.n.m.). Pre náročnejších turistov je možnosť prechodu cez Kľačiansku dolinu, Dúbravskú dolinu, výstup na Chabenec (1955 m.n.m.), prípadne i na Chopok (2024 m.n.m.).

Privátne ubytovanie

V obci Malatíny je 5 poskytovateľov privátneho ubytovania. Najčastejšou skupinou návštevníkov obce zo Slovenska sú najmä obyvatelia z Bratislavy, zo zahraničia ide najmä o poľskú a českú klientelu. Je všeobecne známe, že najmä poľská klientela v hojnej miere navštevuje tento región a vyhľadáva práve jednoduché a relatívne lacné ubytovanie na

súkromí. Ubytovanie na súkromí je jedným z doplnkových príjmov rodín v tomto regióne a vyžaduje si relatívne nízke investície do prestavby domu a návratnosť je pomerne rýchla.

Hotel Sojka ***

Hotel Sojka je majetkom súkromného podnikateľského subjektu s belgickou účasťou (A-Invest s.r.o.). Ponúka relaxačné služby, ubytovanie, reštauračné stravovanie, slovenské špeciality, podáva informácie turistom, organizuje rôzne posedenia a oslavy. Areál pozostáva z objektov v tradičnom štýle, ktoré sú citlivo umiestnené v atraktívnej záhrade. K dispozícii je 40 lôžok, sauna, bazén, štýlová reštaurácia so zimnou záhradou a terasou.

Majetok obce - objekty vo vlastníctve

Prevažnú časť majetku obce tvorí investičný majetok. Obec má dobrú platobnú schopnosť a je finančne stabilná.

Obec vlastní:

- budovu OcÚ,
- objekty 6-bytových nájomných domov (24 bytových jednotiek),
- 3 cintoríny,
- budova požiarnej zbrojnice,
- administratívnu budovu.

Vo vlastníctve obce sú aj prilahlé pozemky k vyššie vymenovaným budovám. Okrem nich vlastní množstvo pozemkov – ostatných plôch, ale aj trvalých trávnatých porastov a ornej pôdy, ktoré sú v súčasnosti je prenajaté na poľnohospodárske účely.

Obec aj komplexne spravuje celú verejnú technickú infraštruktúru.

Domový a bytový fond

Urbanistická štruktúra obce sa vyvíjala od 13. storočia. Pôvodne si obyvatelia stavali príbytky pozdĺž cesty a okolo potoka, postupne dochádzalo k zahusťovaniu sídla ak vytvoreniu a uličnej zástavby. V častiach Vyšné Malatíny a Stredné Malatíny kopíruje urbanistické osídlenie tok riečky Malatínky. V prípade časti Nižné Malatíny je urbanistická štruktúra charakterizovaná ulicovou zástavbou a paralelným smerovaním s tokom potoka Malatínky. Postupné rozrastanie sa sídiel malo za následok rozširovanie jednotlivých ulíc.

Veľký rozmach stavebníctva zaznamenala obec v 18.storočí a súvisel s rozvojom baníctva v regióne i následným technickým pokrokom.

V novodobej histórii zásadným spôsobom do rozvoja obce a teda i domovej a bytovej výstavby zasiahlo budovanie VD Liptovská Mara v rokoch 1969-1977. I keď nesporne ide o dielo celonárodného hospodárskeho významu, na výstavbu v obci malo výrazne utlmujúci účinok.

V obci sa v minulosti stavali drevenice s hospodárskymi budovami a humnami, ktoré sa neskôr nahrádzali murovanými stavbami. Postupne tieto hospodárske objekty strácali svoju opodstatnenosť a dnes sa staršie zachovalé objekty využívajú skôr na rekreačnú funkciu. Neskôr sa architektúra menila v súvislosti s rozvojom stavebných materiálov a zmenou architektonických a urbanistických pohľadov i potrebami obyvateľov. Vývoj smeroval od starších domov, ktoré mali úzky pozdĺžny pôdorys s hospodárskymi budovami v zadnej časti dvora.

V modernej zástavbe ide o domy štvorcového pôdorysu so stanovými strechami a manzardami. Domy sú poschodové, viacgeneračné, prípadne domy s plochou strechou (70-te roky minulého storočia).

Relatívne najnovšia a najhomogénnejšia individuálna domová zástavba sa nachádza v časti Nižné Malatíny, kde sú vybudované aj bytovky.

Počíta s výrazným rozvojom individuálnej bytovej výstavby (IBV) vo vybratých lokalitách.

Nová IBV bude umiestnená:

IBV

IBV

A-1-7 – Poskytovanie sociálnych služieb

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu.

Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov.

Medzi hlavné trendy v poskytovaní sociálnych služieb patria:

- de-inštitucionalizovanie sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom,
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov, vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa,
- legitimizovanie kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb), rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb,
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci.

V súlade s uvedenými trendami:

Obec Malatíny zabezpečuje svojim občanom poskytovanie sociálnych služieb, (formou opatrovateľskej služby), v domácom prostredí. Podarilo sa udržať kvalitatívny stav poskytovania uvedenej služby pre občanov odkázaných na pomoc inej fyzickej osoby. Požiadat' o ňu môžu ťažko zdravotne postihnutí, občania s nepriaznivým zdravotným stavom, dôchodcovia. Obec môže zamestnávať opatrovateľky, ktoré sa starajú o klientov odkázaných na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a pri základných sociálnych aktivitách.

Sociálna infraštruktúra v obci Malatíny nie je dobre rozvinutá vzhľadom k nízkemu počtu obyvateľstva obce. V obci absentuje dom sociálnych služieb, alebo zariadenie pre seniorov. Chýba napríklad stredisko poskytovania zdravotnej starostlivosti, kluby pre seniorov a mládež, alebo materská škola, ktorú deti navštevujú v susednej obci Partizánska Ľupča, alebo v Liptovskom Mikuláši.

Dávky sociálnej pomoci

Obec poskytuje občanom s trvalým pobytom na jeho území rôzne dávky sociálnej pomoci. Cieľom je pomoc občanom, ktorí sa ocitli v hmotnej núdzi alebo nepriaznivej sociálnej situácii.

Obec poskytuje:

- jednorazovú dávku sociálnej pomoci,
- zabezpečuje dotáciu na stravu a školské potreby žiakom z rodín v hmotnej núdzi.

A-1.8 – Technická infraštruktúra

Rozvod vody

Obec nemá samostatný zdroj pitnej vody. Pitná voda je do skupinového vodovodu v rámci , ktorého je realizovaný vodojem Malatíny, privedená z vodného zdroja „Demänovská dolina“, ktorý obhospodaruje Liptovská vodárenská spoločnosť a.s. Liptovský Mikuláš a využíva existujúce rozvody. K dispozícii sú aj studne s vyhovujúcou kvalitou vody – hlavne pre zavlažovanie záhrad. Kapacita zdroja postačuje.

Kanalizácia

V súčasnosti v obci nie je vybudovaná verejná kanalizácia. Splaškové odpadové vody z domov a jednotlivých firiem sú odvádzané do tzv. žump, ktoré sú v zemi už niekoľko desiatok rokov a ktoré vo väčšine prípadov nie sú vodotesné, sú zle prevádzkované, resp. nelegálne vyprázdňované, čím hrozí unikanie odpadových vôd do podzemných vôd a tým aj ohrozenie kvality podzemných vôd.

V súčasnosti je splašková kanalizácia zachytávaná domovými žumpami.

Likvidácia splaškových vôd je riešená individuálne do žump a vývozom splaškov do ČOV Liptovský Mikuláš. Staršie objekty majú septiky.

Nové priestorové usporiadanie a funkčné využívanie riešeného územia v Územnom pláne obce Malatíny, deklaruje rešpektovanie už spracovanej projektovej dokumentácie splaškovej kanalizácie s vyústením do čistiarne odpadových vôd (ČOV), ktorá má dostatočne dimenzovanú kapacitu. Systém odvádzania splaškových vôd je navrhnutý z celého riešeného územia tak, aby odpadové splaškové vody boli odvádzané.

Vývoz komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu

Množstvo komunálneho odpadu, ktorý ročne vytvorí obyvatelia je viac ako t, z toho zneškodňovaného viac ako % , zvyšok sa využíva.

Obec zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu.

Na zber veľkoobjemového odpadu sú v obci rozmiestnené veľkokapacitné kontajnery, ktoré sú pravidelne vyprázdňované.

Elektrifikácia a osvetlenie

Obec Malatíny so všetkými miestnymi časťami je zásobovaná elektrickou energiou z rozvodne 110/22 kV Lisková - vzdušným vedením VN Lisková - Liptovská Mara, z odbočky, ktorá zásobuje obce Lisková, Turík, Lúčky - Kalameny, Liptovská Teplá, Bešeňová, Potok, Vlašky, Malatíny, Krmeš.

Domácnosti a ostatné objekty občianskej vybavenosti sú zásobované z 2 trafostaníc VN/NN, ktoré sú umiestnené v intraviláne .

Občania už viackrát v minulosti sformulovali svoje požiadavky na zabezpečenie elektrického vykurovania, ako jediného dostupného ekologického zdroja v lokalite. Existujúce elektrické rozvody však nie sú pripravené na zavedenie tohto typu vykurovania. Kapacita elektrickej siete v obci je už v súčasnosti pomerne vyťažená.

Sieť verejného osvetlenia pozostáva z cca 35 stĺpov so svietidlami a je v dobrom technickom stave. V roku 2005 bola realizovaná komplexná rekonštrukcia verejného osvetlenia s výmenou osvetľovacích telies za úspornejšie a esteticky vhodnejšie. Verejné osvetlenie si v súčasnosti vyžaduje rozšírenie a rekonštrukciu.

Plynifikácia

Obec Malatíny nie je plynifikovaná. Prípadná plynifikácia v obci by mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia, nakoľko by sa znížil podiel emisií zo spaľovania tuhých palív a znížila by sa tvorba komunálneho odpadu.

Na varenie v domácnostiach sa využívajú plynové propán-butánové bomby (PB). So zavedením plynu v obci Malatíny SPP a. s. v najbližšej budúcnosti nepočíta.

Teplo

Zásobovanie teplom je zabezpečené v individuálnych kotolniach a systémoch, pretože v obci nie je zavedený zemný plyn, využíva sa najmä pevné palivo a elektrická energia.

Pošta a telekomunikácie

V obci nie je zriadená prevádzka Slovenskej pošty najbližšia sa nachádza v obci Partizánska Ľupča (5 km). Adresa poštovej prevádzky, Partizánska Ľupča 106.

Poštový kód obce, (PSČ), je 032 15.

Z hľadiska telekomunikačného je obec napojená na uzlovú telefónnu oblasť (UTO) Liptovský Mikuláš 044.

Obec Malatíny je pripojená do pevnej komunikačnej siete cez MTO Ľubel'a. Rozvod z automatickej telefónnej ústredne je vykonaný káblovým vedením až po účastnícke

rozdávачe, z ktorých sú linky vedené priamo k účastníkom buď zemným káblovým vedením, alebo vzdušným vedením.

Obec je dostatočne pokrytá signálom mobilných operátorov, (Orange, T-Mobile, O₂).

Pokrytie televíznym signálom zabezpečuje vysielateľ Havránok. V obci nie je rozvod káblovej televízie.

V obci je zavedený drôtový rozhlas. Rozvod je realizovaný vonkajším vedením, pripojeným z budovy obecného úradu. Je potrebná rekonštrukcia rozvodu zavedením bezdrôtového systému a jeho rozšírenie do periférnych častí obce s perspektívou aj do nových lokalít IBV.

Doprava

Obec je napojená na štátnu cestu I/18, prechádzajúcu katastrálnym územím Malatíny. Obec je s ňou prepojená hlavnými cestnými komunikáciami III. triedy č. 2324 (Vyšné Malatíny a Stredné Malatíny) a č. 2325 (Nižné Malatíny), ktoré sú trasované stredom obce. Sieť miestnych komunikácií má v obci celkovú dĺžku 2,8 km. Tieto miestne cesty sú rôznej kvality a v rôznom technickom stave. Miestne komunikácie zabezpečujú prístup k jednotlivým rodinným domom a k bytovkám. Na miestnych komunikáciách sú vybudované mosty, patriace obci. Technický stav komunikácií je vcelku uspokojivý. Správa ciest v súčasnosti v katastri obce neuvažuje s rozvojom cestnej siete.

Hromadná doprava je zabezpečovaná pravidelnou autobusovou dopravou SAD ako spojenie medzi obcou Malatíny a mestom Liptovský Mikuláš. Frekvencia autobusových spojov nie je dostačujúca.

Obec nemá priame napojenie na železničnú sieť, najbližšie je v meste Ružomberok, v dosahu cca 16 km.

Od hlavnej cestnej komunikácie cez obec sa odvíjajú vedľajšie miestne cestné komunikácie. Dopravný systém v súčasnom stave tvorí základnú kostru cestnej infraštruktúry a bude ju potrebné zachovať v pôvodnom trasovaní s tým, že s výstavbou novej IBV sa môžu dobudovať ďalšie obslužné komunikácie k novým objektom.

Súčasne je nevyhnutné riešiť pešie ťahy, rekreačné cyklistické trasy a turistické chodníky v nadväznosti sprístupnenia širšieho okolia. Všetky cesty sú v relatívne dobrom technickom stave, vyžadujú si z hľadiska prevádzky a bezpečnosti lokálnu rekonštrukciu. Úpravy si však vyžadujú priestory okolo hlavného cestného telesa. Ide najmä o vybudovanie chodníkov a prechodov.

Pozornosť vyžaduje rekonštrukcia zastávok pre cestujúcich autobusovou dopravou.

A-1-9 – Sociálna infraštruktúra (vybavenosť obce)

Školstvo

V obci sa v súčasnosti nenachádza školské ani predškolské zariadenie z dôvodu nízkeho počtu žiakov.

Deti dochádzajú do predškolského zariadenia v Partizánskej Ľupči, ktorá je bývalou strediskovou obcou. Tu sídli materská škola a Obec Partizánska Ľupča je vzdialená od Malatín cca 5 km.

Školopovinné deti dochádzajú do školského zariadenia v Partizánskej Ľupči, alebo v Liptovskom Mikuláši.

Deti využívajú autobusovú dopravu SAD Liptovský Mikuláš (trasa Malatíny – Patizánska Ľupča), prípadne ich do školy vozia rodičia.

Kultúra

V obci Malatíny sa kultúrny dom nachádza v časti Nižné Malatíny. Nachádza sa v ňom obecný úrad a obecná knižnica.

Šport

Obec má vybudované malé ihrisko s preliezačkami pre deti, ktoré je v dobrom technickom stave. Nachádza sa na ploche pred obecným úradom v časti Nižné Malatíny a zároveň spĺňa charakter oddychovej zóny. Občania požadujú vybudovanie väčšej športovej plochy s celoročným využitím pre verejnosť.

Zdravotná starostlivosť

Z hľadiska poskytovania zdravotnej starostlivosti sú k dispozícii:

- nemocnica s poliklinikou, (NsP) a lekáreň v Liptovskom Mikuláši (16 km),
- poskytovanie sociálnej služby seniorom v domácom prostredí neverejnými poskytovateľmi.

Lekársku starostlivosť poskytujú zdravotnícke zariadenia v Liptovskom Mikuláši. Chýba aj stomatologická ordinácia. Absencia detského lekára v obci sťažuje situáciu zasa matkám s malými deťmi, ktoré za ošetrením do Liptovského Mikuláša.

V obci sa nenachádza ani zariadenie sociálnej starostlivosti, obyvatelia obce využívajú zariadenia sociálnych služieb v Liptovskom Mikuláši, Ružomberku a v iných okolitých obciach. Obec v súčasnosti nezamestnáva opatrovateľov pre starších nevládných občanov, rozvoz stravy pre imobilných občanov nie je.

V meste Liptovský Mikuláš sa nachádza široké spektrum neverejných poskytovateľov sociálnych služieb aj pre okolité obce napr. kluby, občianske združenia, zväzy, a tiež iné subjekty na území mesta, preto sa s vybudovaním sociálneho zariadenia v obci v súčasnosti nepočíta.

Služby a maloobchod

V obci sa nachádzajú:

- 1 predajňa so zmiešaným tovarom ,
- 1 hostinec,
- poskytovanie ubytovania v privátoch, penziónoch a chatách.

Obchodná sieť v Malatínach v súčasnej dobe neexistuje. V obci je zriadený jeden obchod so zmiešaným tovarom. Z tohto dôvodu sa obyvatelia zásobujú prevažne v okresných mestách Ružomberok a Liptovský Mikuláš.

V letnej sezóne, pri zvýšenej návštevnosti, chýba reštauračné a stravovacie zariadenie.

Služby v obci nie sú vôbec zastúpené, obyvatelia cestujú za nimi do okresných miest.

Obec spravuje tri cintoríny v jednotlivých miestnych častiach s rozlohou 3,2 ha.

A-1-10 – Ex-post hodnotenie plnenia Strategických rozvojových cieľov predošlého PHSR.

Cestou k naplneniu dlhodobej vízie rozvoja obce bolo stanovenie a plnenie strategických rozvojových cieľov za účelom zlepšenia kvality života v obci rozvojom infraštruktúry, s dôrazom na potreby občanov a estetický vzhľad obce v oblastiach:

GLOBÁLNYM CIEĽOM ROZVOJA OBCE predošlého PHSR bola

Komplexná revitalizácia sídla Malatíny v intenciách súčasnej potreby a budúcej všeobecnej prosperity obce.

Hodnotenie plnenia úloh podľa štruktúry akčného plánu napĺňania strategického cieľa predošlého PHSR:

(Hodnotenie: **zrealizované**, **čiastočne zrealizované na xx %**, **nezrealizované / dôvod**)

1. **Zabezpečiť dobudovanie technickej infraštruktúry**
vodovod – zrealizované, kanalizácia nezrealizované – nedostatok finančných prostriedkov, energetická sieť
zrealizované 50%
2. **Posilniť demografický vývoj podporou individuálnej bytovej výstavby s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky pre všetkých obyvateľov obce**
zrealizované 50%
3. **Zlepšiť úroveň občianskej vybavenosti v obci**
obchod – rozličný tovar
nezrealizované – obec nie je vlastníkom vhodných priestorov a na nové priestory nemá finančné prostriedky.
4. **Zabezpečiť sociálne a zdravotnícke služby pre obyvateľov**
nezrealizované – nízky počet obyvateľov
5. **Účelne skvalitniť životné prostredie a systém ekologickej stability**
nezrealizované – nedostatok finančných prostriedkov
6. **V maximálnej miere využiť existujúci potenciál obce, najmä pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie v rámci regiónu Stredného Liptova**
zrealizované 90%
7. **Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti, úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce**
zrealizované 50%
8. **Zabezpečiť všestranný rozvoj detí a mládeže a vytvorenie priestoru pre obyvateľov prístupom k informáciám a k celoživotnému vzdelávaniu s dopadom na zvýšenie zamestnanosti**
zrealizované 50%
9. **Trvalo pôsobiť na kultúrne povedomie obyvateľov usporadúvaním rôznych kultúrnych podujatí. Rozvinúť všestrannú aktivitu obecnej komunity vo všetkých oblastiach spoločenského a kultúrneho života na základe spolupráce a tvorených partnerstiev**
zrealizované 70%

A-2 Analýza vonkajšieho prostredia

A-2-1 – Identifikácia hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia a analýzy vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj v obci.

Obec Malatíny je súčasťou Vyššieho územného celku Žilina, (Žilinský samosprávny kraj). Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce.

Žilinský samosprávny kraj patrí medzi významné hospodárske regióny s rozvinutým priemyslom. Má 48,8 % ekonomicky aktívnych obyvateľov a miera ekonomickej aktivity dosahuje 58 %. V rámci podnikateľských aktivít malo ku koncu roka 2013 v Žilinskom kraji sídlo 9,6 % zo všetkých ziskových organizácií na Slovensku a 14,9 % z celkového počtu fyzických osôb. V roku 2013 pracovalo v kraji 12,8 % zamestnaných osôb z ich celkového počtu v SR a medziročne sa ich počet zvýšil o 2,8 %. Priemerná nominálna mesačná mzda dosiahla 732 Eur a za celoslovenským priemerom zaostala o 11,2 %.

Žilinský samosprávny kraj v hodnotení ekonomického postavenia z hľadiska tvorby HDP patrí k stredne výkonným regiónom Slovenska. Tvorba hrubého domáceho produktu v období rokov 2001 až 2011 mala stúpajúci trend okrem roku 2009, kedy bol zaznamenaný medziročný pokles. V roku 2001 regionálny hrubý domáci produkt dosiahol hodnotu 3 607 miliónov Eur, v roku 2011 bol 7 605 miliónov Eur v bežných cenách. Objem v kraji vytvoreného HDP predstavuje 11 % podiel na vytvorenom HDP v SR.

Priemysel prispieva významnou mierou k hospodárskemu rastu, zamestnanosti a výkonnosti regiónu. Dôležitým ukazovateľom úrovne priemyselnej výroby sú tržby za vlastné výkony a tovar. V priemyselných subjektoch Žilinského kraja dosiahli v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v podnikoch s 20 a viac zamestnancami 11 757,4 mil. Eur. Podiel kraja (15,6 %) na celoslovenskom objeme tržieb v priemysle bol druhý v poradí, po kraji Bratislavskom (36,5 %). Z územného hľadiska rozhodujúcu časť tržieb v kraji vyprodukovali podniky v okrese Žilina (70,1 %). Podľa ekonomických činností najväčší podiel 56,2 % na hrubom obrate v kraji tvorila výroba motorových vozidiel. Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu sa podieľala 11,9 %, výroba strojov a zariadení inde neklasifikovaných 7,1 % a výroba papiera a papierových výrobkov 6,6 %.

V Žilinskom samosprávnom kraji má silnú pozíciu stavebníctvo. Stavebné subjekty sídlia v Žilinskom kraji realizovali v roku 2013 tržby za vlastné výkony a tovar v objeme 1 193 mil. Eur. Žilinský kraj s podielom 16,4 % bol druhý v poradí za krajom Bratislavským (29,1 %).

Žilinský samosprávny kraj má veľmi dobrú dopravnú polohu v rámci Slovenska na dôležitých medzinárodných a vnútroštátnych komunikáciách. Prechádza ním hlavný cestný ťah z Českej republiky na Ukrajinu i cestné ťahy z Bratislavy a Šiah smerom do Poľska. Ku koncu roka 2013

bolo v kraji 67 km diaľničných úsekov a ďalšie sú vo výstavbe. Organizácia železničnej dopravy predurčuje Žilinský kraj za miesto napojenia železničnej siete Slovenska na celoeurópsky systém. Prepojenie je zabezpečené hlavnou traťou Bratislava - Košice, ktorá prechádza cez Žilinu a traťami zo susedného Poľska a Českej republiky, ktoré prechádzajú Čadcou smerom na Žilinu. Tým sa Žilina stáva dôležitým dopravným uzlom ako regiónu tak Slovenska. Regionálny charakter majú železnice Žilina - Rajec, Čadca - Makov na Kysuciach a Kraľovany - Trstená na Orave. Centrálnym uzlom je Žilina s novou zriaďovacou stanicou Teplička nad Váhom. Medzinárodná letecká doprava je lokalizovaná 10 km od centra regiónu v obci Dolný Hričov.

Školstvo reprezentuje sieť školských zariadení. V kraji pôsobí 341 materských škôl, 262 základných škôl, 30 gymnázií, 2 konzervatória, 62 stredných odborných škôl. V krajskom meste má sídlo Žilinská univerzita, v Martine sídli Jesseniova lekárska fakulta Univerzity Komenského Bratislava, v Ružomberku Katolícka univerzita a v Liptovskom Mikuláši Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika.

Žilinský samosprávny kraj je významný kultúrny región Slovenska a disponuje bohatým kultúrno-historickým potenciálom. Najznámejšími národnými kultúrnymi pamiatkami sú Bytčiansky zámok pôvodne stavaný ako vodný hrad, lesná železnica v Múzeu kysuckej dediny vo Vychylovke, Oravský hrad v Oravskom Podzámku, Slovenské národné múzeum v Martine, prvá budova Matice slovenskej v Martine, lesná úvraťová železnica Chmúra - Tanečník v Oravskej Lesnej, múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne a hrad Strečno pri Žiline. Známa je i ojedinelá ľudová architektúra v Čičmanoch, drevený betlehem v Rajeckej Lesnej, ako aj svetový unikát - drotárska expozícia Považského múzea, umiestnená v Budatínskom zámku. Do zoznamu svetového kultúrneho dedičstva UNESCO je zapísaná osada Vlkolínec - pamiatková rezervácia ľudovej architektúry a v Tvrdošíne sa nachádza vzácna pamiatka UNESCO - gotický drevený kostolík z 15. storočia.

Región Žilinského samosprávneho kraja je bohatý na výskyt minerálnych a termálnych vôd, ktoré sa využívajú na liečenie v kúpeľoch Malatíny (pohybová a nervová sústava), Turčianske Teplice (urologické a reumatické ochorenia), Lúčky (ženské ochorenia) a Liptovský Ján (tráviaca sústava a reumatické ochorenia). Minerálne vody sa využívajú aj ako stolové vody Budiš, Fatra a Korytnica. Na rekreačné účely sa využívajú geotermálne vrty v Liptovskom Jáne, Bešeňovej, Rajeckých Tepliciach a Rajci, Oraviciach a Stráňavách, Bešeňovej a Liptovskom Mikuláši – Tatralandia.

(Zdroj: <http://slovak.statistics.sk>).

Najväčším rozvojovým potenciálom regiónu Žilinského samosprávneho kraja je:

- výhodná geografická poloha medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselná tradícia a dobrá exportná výkonnosť, diverzifikovaná odvetvová infraštruktúra s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry,
- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach priemyslu, poľnohospodárstva a lesníctva.

Strategické ciele:

- zvýšiť produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
- rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
- zvyšovať efektivitu poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
- rozvíjať nové ekologicky orientované služby,
- využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetvami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry dobudovaním diaľnice,
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu.

A-3 Zhodnotenie súčasného stavu

A-3-1 – SWOT Analýza

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné a slabé stránky, ako aj na príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja a vnímať ho ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Malatíny nevyhnutnosťou. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii, to príležitosťou vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov obce k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických rozvojových a strategických cieľov.

Poznámka - definícia SWOT:

- Silné stránky (**S**trengths) – interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré jej môžu napomôcť k dosiahnutiu cieľa,
- Slabé stránky (**W**eaknesses) - interné / vnútorné atribúty / vlastnosti organizácie, ktoré sťažujú dosiahnutie cieľa
- Príležitosti (**O**pportunities) – externé podmienky, ktoré môžu dopomôcť organizácii k dosiahnutiu cieľa
- Ohrozenia (**T**hreats) – externé podmienky, ktoré môžu sťažiť organizácii dosiahnutie cieľa

SWOT ANALÝZA

	Užitočné pre dosiahnutie cieľov	Škodlivé pre dosiahnutie cieľov
Vnútorné atribúty organizácie	S Silné stránky	W Slabé stránky
Vonkajšie atribúty prostredia	O Príležitosti	T Ohrozenia

Pozornosť treba venovať oblastiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce SWOT analýzy, (schémy), prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Malatíny a kvalitu života v obci.

A-3-1-1 – Hospodárstvo, vedecko technický rozvoj a rozvoj podnikania

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	priaznivé podmienky pre rozvoj stredného a malého podnikania - existencia niekoľkých firiem na území obce	1	absencia vybraných typov služieb - reštaurácia, penziónové ubytovanie, výdajňa jedál ...a pod.	1	
	vysoké percento obyvateľov v produktívnom veku	1	pomalé rozvíjanie malého a stredného podnikania - neochota obyvateľstva vstupovať do podnikateľských aktivít	1	
	vyhovujúca dopravná dostupnosť obce	1	malý investičný potenciál obyvateľstva	1	
	blízkosť okresných sídel (LM, RK) ako ekonomických centier regionálneho významu s priamym spojením autobusovou dopravou	1	nedostatok pracovných príležitostí priamo v obci, väčšina obyvateľov za prácou z obce odchádza	1	
	existujúci dopyt po nehnuteľnostiach v katastri obce	1	nízka bonita poľnohospodárskej pôdy a menej vhodné klimatické podmienky	1	
	dostatok konkurencie schopnej pracovnej sily	1	nedostatok finančných prostriedkov obce na realizáciu investičných zámerov	1	
	Spolu:	6	Spolu:	6	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	zlepšenie zásobovania a ponuky služieb vznikom nových obchodov a prevádzok	1	nízka úroveň služieb	1	
	zabezpečenie ambulantného predaja mäsa, ovocia a zeleniny, resp. vytvorenie malého trhoviska	1	administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	1	
	možnosti zriadenia menších výrobných prevádzok, príležitosti pre nové pracovné miesta napojené na rozvoj cestovného ruchu	1	nepredvídateľné legislatívne zmeny, zmeny v daňovej politike neúmerne zaťažujúce podnikateľov	1	
	možnosti pre čerpanie financií z fondov EU	1	pomerne nízka využiteľnosť pracovnej sily na území obce	1	
	kooperácia samosprávy (okolitých samospráv) so vzdelávacími inštitúciami za účelom synchronizácie vo vzťahu k trhu práce (budúcemu rozvoju obce - širšieho regiónu)	1	neochota zapájania sa samospráv, organizácií, podnikateľov do vzájomnej spolupráce	1	
	vstup zahraničného kapitálu	1	nízka motivácia obyvateľstva k rozvoju podnikateľských aktivít - poskytovaním služieb na území obce sa dá ťažko užiť	1	
	partnerstvá	1	nedostatočná podpora malých a stredných podnikov zo strany štátu	1	
	rekonštrukcia kaštieľa na ubytovacie zariadenie s reštauráciou	1			
	Spolu:	8	Spolu:	9	

A-3-1-2 – Doprava a komunikácie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	dobré prepojenie obecných komunikácií na hlavnú cestnú sieť - napojenie na štátnu cestu I/18 (RK - 16km, LM -16km)	1	chýbajú informačné tabule, jednotlivé cesty do častí obce nie sú dostatočne označené	1	
	blízky prístup na diaľnicu D1 - napojenie na medzinárodné dopravné koridory	1	absencia záchytných parkovísk pri vstupoch do obce	1	
	vyhovujúci systém miestnej autobusovej dopravy (SAD)	1	nevybudované chodníky pre peších	1	
	vybudované miestne cestné komunikácie v intraviláne obce	1	absencia zokruhovania ulíc	1	
			cez kataster nejdú žiadne cyklotrasy	1	
			chýba vlakové spojenie	1	
	Spolu:	4	Spolu:	5	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov pre peších	1	nárast osobnej dopravy občanov obce	1	
	vybudovanie cyklotrás a cyklochodníkov - zvýši bezpečnosť cyklistov	1	komplikované vlastnícke vzťahy - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji aktivít v oblasti dopravy a budovania miestnych komunikácií	1	
	realizácia dopravného značenia	1	nedostatočná regionálna spolupráca	1	
	využitie prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	1	administratívna náročnosť získavania finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov EU	1	
	obecný kamerový systém na monitorovanie komunikácií	1	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk	1	
			chýbajúce partnerstvá	1	
Spolu:	5	Spolu:	6		

A-3-1-3 – Technická infraštruktúra a služby

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	vybudovaná rozvodná sieť elektrickej energie a sieť verejného osvetlenia	1	vysoká energetická náročnosť nezrekonštruovanej časti verejného osvetlenia	1	
	vybudovaný vodovod - väčšina obyvateľov je napojená	1	nevybudovaná splašková kanalizácia	1	
	sebestačnosť domácností v oblasti vykurovania (pevné palivá, elektrina)	1	nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcej infraštruktúry	1	
	existencia nového verejného rozhlasu	1	nevybudované chodníky pre peších	1	
	existencia územného plánu obce	1	nevybudovaný obecný kamerový systém	1	
	existencia protipovodňového vozíka	1	obec nie je plynofikovaná, kúri sa pevným palivom, resp. štiepkou, alebo elektrickou energiou	1	
	dobré predpoklady pre rozšírenie miestnej infraštruktúry	1			
	Spolu:	7	Spolu:	6	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	vybudovanie splaškovej kanalizácie	1	nedostatok vlastných finančných zdrojov na vybudovanie splaškovej kanalizácie	1	
	rozšírenie inžinierskych sietí k novej IBV	1	nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk	1	
	rekonštrukcia mostov v obci	1	stavebné a legislatívne prekážky, nevysporiadané vlastnícke vzťahy k pôde	1	
	úprava vodných tokov pred povodňami	1	malá miera podpory obcí zo strany štátu	1	
	možnosť získania finančných prostriedkov z Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR)	1	nedostatočná regionálna spolupráca a chýbajúce partnerstvá	1	
	vytváranie partnerstiev - podnikatelia, mimovládne organizácie, samospráva, štátna správa pri riešení rozvoja obce formou zapojenia do miestnej akčnej skupiny (MAS)	1			
	Spolu:	6	Spolu:	5	

A-3-1-4 – Sociálna oblasť a zdravotníctvo

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	existencia obecnej HBV (24 bytov)	1	absencia sociálneho zariadenia (ZPS alebo DSS) priamo v obci	1	
	systematická a cielená organizácia aktivačných prác na území Obce	1	nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života	1	
	tradícia náboženských podujatí	1	nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia	1	
	plnenie funkcie osobitného príjemcu sociálnych dávok	1	absencia zdravotníckeho zariadenia priamo v obci	1	
	dohľad nad nesvojprávnymi občanmi v spolupráci s príslušnými štátnymi orgánmi	1	absencia lekárne - seniori musia dochádzať na predpisovanie liekov mimo obce	1	
	dostupná lekárska starostlivosť v Liptovskom Mikuláši (16km) a v Ľubeli	1	nedostatočné zásobovanie a nízka úroveň jediného obchodu	1	
			absencia oddychovej zóny pre seniorov a matky s deťmi	1	
			absencia klubu a aktivít pre seniorov	1	
	Spolu:	6	Spolu:	8	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	zabezpečenie návštevy všeobecného lekára aspoň 1krát týždenne do obce	1	nedostatok vlastných finančných zdrojov na vybudovanie zariadenia pre seniorov	1	
	možnosť rozšírenia služieb pre seniorov a sociálne odkázaných občanov	1	zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí	1	
	podpora rozvoja sociálnych služieb	1	zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva	1	
	zlepšiť podmienky osobnej starostlivosti o deti	1	zvyšujúce sa finančné náklady na poskytovanie sociálnych služieb	1	
	možnosť zriadenia spoločnej jedálne, resp. zabezpečenie rozvozu jedla	1	pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť	1	
	rozvoj ponuky obchodných a reštauračných služieb	1			
	vytvorenie spoločenských a klubových priestorov pre rôzne záujmové skupiny obyvateľstva	1			
	Spolu:	7	Spolu:	5	

A-3-1-5 – Školstvo, kultúra a šport

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne	atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body
		predpoklad zvyšovania počtu detí vo vekovej skupine od 0 do 4 rokov	1	absencia školských zariadení a jasiel'	1
		prírodný, kultúrny a historický potenciál	1	absencia polyfunkčného ihriska a športových priestorov	1
		vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky a vidieckej turistiky - blízkosť Tatier a vodnej nádrže Liptovská Mara	1	absencia vzdelávacích aktivít organizovaných obcou	1
		obecná knižnica s bohatým a rozmanitým knižným fondom, osobným a individuálnym prístupom k používateľom knižnice a dobrou spolupracou s organizáciami obce	1	nevyužitý prírodný potenciál pre cestovný ruch, telovýchovu a šport	1
				absencia klubových priestorov	1
				nízke percento absolventov vysokoškolského štúdia	1
				nedostatok pracovných možností pre mladých ľudí s vyššou kvalifikáciou	1
				nedostatok voľnočasových aktivít pre rôzne vekové kategórie obyvateľstva	1
				sympatie mladých ľudí s konzumným spôsobom života a nezaujím o život v obci	1
		Spolu:	4	Spolu:	9
Vonkajšie	atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body
		vidiecke sídlo s potenciálom pre aktivity v prírode - rekreácia, turistika, cykloturistika, lyžovanie, kúpanie - v okolí obce je atraktívna príroda (Liptovská Mara, Nízke Tatry)	1	malý záujem o kultúrno-vzdelávacie aktivity	1
		využitie knižnice ako priestoru propagácie mesta a okolia pre turistov a pre seniorov ako miesta sociálneho kontaktu	1	posun priorit a záujmov mládeže ku konzumnému a pasívnemu spôsobu života	1
		zefektívnenie spolupráce s okresným mestom na regionálnej úrovni	1	nedostatočná regionálna spolupráca a chýbajúce partnerstvá	1
		zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, obnova zanikajúcich tradícií	1	nárast sociálnej ohrozenosti mládeže	1
		možnosť vybudovať polyfunkčného ihriska	1	nedostatok vlastných finančných zdrojov	1
		možnosť vybudovať polyfunkčnej športovej haly (tenis, kolký,...)	1		
		Spolu:	6	Spolu:	5

A-3-1-6 – Životné prostredie

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	región s relatívne kvalitným životným prostredím	1	absencia oddychových zón	1	
	nenarušená príroda, málo znečistené ovzdušie	1	sporadická existencia čiernych skládok	1	
	primeraná estetická kvalita intravilánu	1	nie je vybudovaná splašková kanalizácia	1	
	tiché, kludné prostredie vhodné na oddych i bývanie	1	stredný stupeň úniku radónu	1	
	legislatívna ochrana prostredia a krajiny, časť katastra leží v NAPANT-e	1	nie všetci separujú odpad	1	
	vysoký podiel zelene v obci a okolí	1	absencia protipovodňových opatrení	1	
	členstvo obce v združení Ekológ	1	vykurovanie domácností tuhými palivami - znečisťovanie ŽP	1	
		7	Spolu:	7	
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	doregulovania koryt miestnych tokov - vyčistenie, úprava brehov	1	nedostatok vlastných finančných zdrojov na vybudovanie splaškovej kanalizácie	1	
	vybudovanie splaškovej kanalizácie	1	potenciálna nízka ochota obyvateľov podieľať sa na separácii TKO a riešení problémov so zeleným odpadom	1	
	vykonanie protipovodňových a vodozádržných opatrení	1	nízka disciplína pri nakladaní odpadmi - existencia čiernych skládok	1	
	zvýšenie právneho povedomia obyvateľstva v oblasti životného prostredia	1	nedostatočná regionálna spolupráca	1	
	lepšia osвета v oblasti separácie, aj u detí	1	chýbajúce partnerstvá	1	
	výstavba oddychových zón a stanovišť	1			
	rozvoj ekologického poľnohospodárstva	1			
	väčšie % využitia obnoviteľného zdroja energie - energia biomasy	1			
	možnosti pre čerpanie financií z eurofondov	1			
	Spolu:	9	Spolu:	5	

A-3-1-7 – Cestovný ruch

		Užitočné pre dosiahnutie cieľa		Škodlivé pre dosiahnutie cieľa	
Vnútorne atribúty organizácie	Silné stránky	body	Slabé stránky	body	
	dobré cestné spojenie s okresným mestom Liptovský Mikuláš a krajským mestom Žilina a dobré prepojenie obecnej komunikácie na hlavnú cestnú sieť a diaľnicu D1	1	absencia historických kultúrnych pamiatok	1	
	blízkosť významných atraktívnych stredísk cestovného ruchu: Nízke Tatry, Západné Tatry, Liptovská Mara, Tatralandia, Bešeňová, ...a iné	1	nedostatočne rozvinutý cestovný ruch vzhľadom na potenciál obce	1	
	existencia objektov turistického ruchu priamo v katastri obce (Hotel Sojka, Magura Village, ...)	1	slabá schopnosť obyvateľstva akceptovať zvýšený trend CR a zapojenie sa do jeho rozvoja	1	
	dobré možnosti nemasových foriem rekreácie a turizmu	1	nedostatočná spolupráca obcí v rámci regiónu pri príprave, ponuke a propagácii	1	
	blízkosť Gôtovskej zátoky využívanej na rybolov a vodné športy	1	prevláda iba prímestský a krátkodobý charakter a sezónnosť CR - chýba koncepcia celoročného využitia územia na rozvoj CR	1	
	existencia cyklotrás v regióne	1	nedostatok až absencia stravovacích zariadení, kaviarne, cukrárne	1	
	existencia lyžiarskych stredísk a vhodných terény pre zimné bežkárске trate v blízkosti obce	1	malá propagácia obce	1	
			obmedzenia vyplývajúce z vymedzených chránených území	1	
			nedostatok kapitálu a záujmu o rozvoj CR	1	
			absencia turistickej informačnej kancelárie	1	
		Spolu:	7	Spolu:	10
Vonkajšie atribúty prostredia	Príležitosti	body	Ohrozenia	body	
	možnosť rozvoja oddychovej turistiky	1	neochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v oblasti cestovného ruchu	1	
	možnosti vybudovania cykloturistických a náučných chodníkov	1	nedostatok vlastných prostriedkov a náročné získavanie úverových zdrojov	1	
	príležitosť rozvoja rodinnej rekreácie	1	blízkosť iných známejších a vyhľadávaných destinácií v oblasti cestovného ruchu	1	
	spracovanie multimediálnych propagačných materiálov o obci v rôznych jazykoch	1	ponuka nekompletných produktov cestovného ruchu	1	
	zvýšená propagácia obce elektronickou a tlačovou formou	1	nedostatočná regionálna spolupráca,	1	
	možnosť zriadenia menších ubytovacích zariadení v okrajových častiach obytnej zóny a z neobývaných domov	1	chýbajúce partnerstvá	1	
		6	Spolu:	6	

A-3-2-1 – Zhodnotenie hlavných disparít a faktorov rozvoja obce

Hlavné disparity rozvoja obce:

- nedostatok parkovacích miest z dôvodu nárastu osobných automobilov občanov, turistov a iných návštevníkov obce,
- nedostatok cyklochodníkov a chodníkov pre peších priamo v obci,
- chýba zokruhovanie ulíc,
- nedobudovaná technická infraštruktúra (nevybudovaná splašková kanalizácia, obec neplynofikovaná),
- nezrealizovaná úprava brehov tokov,
- nevyužitie možnosti cestovného ruchu vzhľadom na atraktívnu lokalitu.

Hlavné faktory rozvoja obce:

- krásna okolitá príroda – príliv návštevníkov a turistov
- turistika – rozvoj služieb pre turistov (cyklotrasy, cyklochodníky),
- zimné a letné športy - rozvoj služieb pre turistov (Liptovská Mara, Nízke Tatry)
- výhodná geografická poloha pre tok tovarov a služieb, polohový potenciál obce,
- zvýšenie kvality a dostupnosti dopravnej infraštruktúry,
- možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov v programovom období 2016-2022 a iných doplnkových zdrojov financovania pre rozvojové zámery,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi obce aj pri vytváraní podmienok pre rozvoj obce a regiónu,
- rozvoj poskytovania sociálnych služieb.

Časť B - Strategická časť

Formulár č. S1

B-1 Vízia

Obec Malatíny bude príjemným a pokojným miestom pre bývanie letnú aj zimnú turistiku a športové vyžitie s kvalitnou infraštruktúrou, základnou občianskou vybavenosťou a spoločenským životom. Rozvoj obce sa sústreďí na zlepšovanie podmienok pre bývanie a podporu aktivít v oblasti cestovného ruchu. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť aj o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Vízia bude pokračovaním kresťanských a rodinných tradícií v rozvoji a živote obce. Obec bude príťažlivým a vyhľadávaným miestom pre bývanie ako aj návštevníkov.

B-2 Poslanie

Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Malatíny a odpovedá na tri otázky:

- čo obec robí?

- prečo to robí?

- pre koho to robí?

Predpokladom zabezpečenia služieb obyvateľom obce, podnikateľom či turistom a iným návštevníkom, ako aj celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je ich riadenie a realizácia. Samospráva obce Malatíny disponuje majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva pri rozhodovaní. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb.

Medzi významné činnosti patria zasadnutia orgánov obce, ktoré rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obce, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia.

B-3 Strategické zámery podľa programov

B-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1

Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.

Opatrenie 3-1-1-1: Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

B-3-2 Doprava a komunikácie

Pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií. Pridanou hodnotou by mala byť výstavba nových komunikácií a cyklotrás.

Cieľ 3-2-1

Vybudovanie miestnych komunikácií

Opatrenie 3-2-1-1: Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Malatíny
v lokalitách novo budovanej IBV.

Opatrenie 3-2-1-2: Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.

Cieľ 3-2-2

Vybudovanie nových chodníkov

Opatrenie 3-2-2-1: Vybudovanie, dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších popri
miestnych komunikáciách.

Cieľ 3-2-3

Vybudovanie cyklotrás a cyklochodníkov s prepojením na okolité obce

Opatrenie 3-2-3-1: Vybudovanie cyklistických trás a značení v rámci katastra obce.

Opatrenie 3-2-3-2: Prepojenie vlastných cyklotrás a cyklochodníkov s cyklotrasami okolitých
obcí.

B-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Výhľadovo je potrebné rekonštruovať existujúce a budovať ďalšie verejnoprospešné stavby a zariadenia, ako verejné budovy, hygienické zariadenia, chodníky a komunikácie, stojiská pre kontajnery a podobne.

Cieľ 3-3-1

Vybudovanie splaškovej kanalizácie

Opatrenie 3-3-1-1: Vybudovanie hlavnej vetvy splaškovej kanalizácie.

Opatrenie 3-3-1-2: Realizácia kanalizačných prípojok.

Opatrenie 3-3-1-3: Napojenie kanalizácie na spoločnú ČOV.

Cieľ 3-3-2

Rekonštrukcia obecných mostov

Opatrenie 3-3-2-1: Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.

Opatrenie 3-3-2-2: Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.

Opatrenie 3-3-2-3: Realizácia rekonštrukcie.

Cieľ 3-3-3

Dobudovanie inžinierskych sietí a chodníkov pre peších pre novú IBV

Opatrenie 3-3-3-1: Majetkové vysporiadanie príslušných pozemkov.

Opatrenie 3-3-3-2: Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.

Opatrenie 3-3-3-3: Realizácia dobudovania chodníkov.

B-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť obce je v oblasti sociálnej politiky rozsiahla. Pre občanov v hmotnej núdzi obec poskytuje jednorazové dávky v hmotnej núdzi. Pre zdravotne ťažko postihnutých a seniorov obec poskytuje sociálne služby, medzi ktoré patrí aj opatrovateľská služba. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín.

Pôsobnosť pri poskytovaní sociálnych služieb prešla z orgánov štátnej správy na obce, mestá a na vyššie územné celky. Obec sa v oblasti sociálnej pomoci do 31.12.2008 riadilo nasledovnými zákonmi:

- Zákon č.369/90 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 599/2003 Z.z. o hmotnej núdzi, Zákon č. 601/2003 Z.z. o životnom minime,
- Zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine,
- Zákon č.305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele.

Dňom 1.1.2009 vstúpil do platnosti nový Zákon č.448/2008 Z.z. o sociálnych službách, ktorý bol novelizovaný zákonom **č. 485/2013 Z. z. o sociálnych službách** a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení n.p. a novela zákona **č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele**.

Tieto dva kľúčové zákony vymedzujú povinnosti obce pri svojej samosprávnej pôsobnosti v oblasti sociálnej starostlivosti o svojich občanov. V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze.

Cieľ 3-4-1

Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb

Opatrenie 3-4-1-1: Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.

Cieľ 3-4-2

Zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti

Opatrenie 3-4-2-1: Zabezpečenie návštevy všeobecného lekára aspoň 1krát týždenne do obce.

B-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Obec sa snaží vytvárať podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti závislostiam a civilizačným chorobám.

Cieľ 3-5-1

Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí.

Opatrenie 3-5-1-1: Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Cieľ 3-5-2

Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu.

Opatrenie 3-5-2-1: Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.

Opatrenie 3-5-2-2: Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.

Opatrenie 3-5-2-3: Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.

Cieľ 3-5-3

Šport - vybudovanie polyfunkčného športového ihriska

Opatrenie 3-5-3-1: Príprava projektovej a inej dokumentácie.

Opatrenie 3-5-3-2: Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.

Opatrenie 3-5-3-3: Realizácia.

Cieľ 3-5-4

Šport - vybudovanie polyfunkčnej športovej haly

Opatrenie 3-5-4-1: Príprava projektovej a inej dokumentácie.

Opatrenie 3-5-4-2: Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.

Opatrenie 3-5-4-3: Realizácia.

B-3-6 Životné prostredie

Cieľom je zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia.

To znamená - udržiavanie a zveľaďovanie obce, ochrana a údržba existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce. Zámerom je takisto rozšírenie triedenia a zberu odpadov, znižovanie objemu odpadu a odkanalizovanie obce.

Cieľ 3-6-1

Zvýšenie ekologického a právneho povedomia obyvateľstva

Opatrenie 3-6-1-1: Organizovanie ekologických podujatí zábavnou formou.

Opatrenie 3-6-1-2: Organizovanie besied a seminárov s témou životného prostredia aplikovanou na praktický život v obci.

Cieľ 3-6-2

Revitalizácia zelene.

Opatrenie 3-6-2-1: Zalesňovanie – výsadba drevín v určených lokalitách katastra obce.

Cieľ 3-6-3

Úprava brehov korýt tokov.

Opatrenie 3-6-3-1: Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.

Opatrenie 3-6-3-2: Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.

Opatrenie 3-6-3-3: Realizácia.

B-3-7 Cestovný ruch

Hlavným cieľom je rozvoj cestovného ruchu so zameraním na poznávaciu turistiku, rodinnú rekreáciu a prevádzkovanie zimných športov.

Cieľ 3-7-1

Rozvoj služieb spojených s cestovným ruchom.

Opatrenie 3-7-1-1: Podpora zo strany obce pri otváraní a prevádzkovaní nových zariadení poskytujúcich ubytovanie, stravovanie, kultúrno-športové vyžitie a iné služby v rámci rozvoja cestovného ruchu.

Opatrenie 3-7-1-2: Rozšírenie informačno-propagačných aktivít.

Opatrenie 3-7-1-3: Cykloturistická základňa, požičovňa a servis pre zimné a letné športy a vodné športy.

B-4 Hierarchia cieľov v štruktúre strategickej časti dokumentu

Formulár č. S2

V í z i a		
1. Prioritná oblasť Hospodárska	2. Prioritná oblasť Sociálna	3. Prioritná oblasť Enviromentálna
Cieľ 3-1-1	Cieľ 3-4-1	Cieľ 3-6-1
Opatrenie 3-1-1-1	Opatrenie 3-4-1-1	Opatrenie 3-6-1-1
		Opatrenie 3-6-1-2
Cieľ 3-2-1	Cieľ 3-4-2	Cieľ 3-6-2
Opatrenie 3-2-1-1	Opatrenie 3-4-2-1	Opatrenie 3-6-2-1
Opatrenie 3-2-1-2		
Cieľ 3-2-2	Cieľ 3-5-1	Cieľ 3-7-1
Opatrenie 3-2-2-1	Opatrenie 3-5-1-1	Opatrenie 3-6-3-1
		Opatrenie 3-6-3-2
Cieľ 3-2-3	Cieľ 3-5-2	Opatrenie 3-6-3-3
Opatrenie 3-2-3-1	Opatrenie 3-5-2-1	
Opatrenie 3-2-3-2	Opatrenie 3-5-2-2	Cieľ 3-7-1
	Opatrenie 3-5-2-3	Opatrenie 3-7-1-1
Cieľ 3-3-1		Opatrenie 3-7-1-2
Opatrenie 3-3-1-1	Cieľ 3-5-3	Opatrenie 3-7-1-3
Opatrenie 3-3-1-2	Opatrenie 3-5-3-1	
Opatrenie 3-3-1-3	Opatrenie 3-5-3-2	
	Opatrenie 3-5-3-3	
Cieľ 3-3-2		
Opatrenie 3-3-2-1	Cieľ 3-5-4	
Opatrenie 3-3-2-2	Opatrenie 3-5-4-1	
Opatrenie 3-3-2-3	Opatrenie 3-5-4-2	
	Opatrenie 3-5-4-3	
Cieľ 3-3-3		
Opatrenie 3-3-3-1		
Opatrenie 3-3-3-2		
Opatrenie 3-3-3-3		

B-5 Formulácia a návrh stratégie

Strategický plán rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje analýzy a opatrenia. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu niektorej skupiny obyvateľov.

Limitujúcim faktorom je dostatok finančných prostriedkov, avšak ich nedostatok nemôže byť dôvodom pre nestanovenie strategického cieľa. Už jeho samotná definícia môže napomôcť smerovaniu rozvoja. Pri spracovaní vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné tri kľúčové priority rastu:

- **inteligentný rast** ktorý je založený na efektívnych investíciách do vzdelávania, výskumu a inovácií,
- **udržateľný rast**, vďaka prechodu na nízkouhlíkové hospodárstvo a zameranie sa na konkurencieschopné odvetvia priemyslu,
- **inkluzívny rast**, s dôrazom na tvorbu pracovných miest a znižovanie.

K základným predpokladom realizácie stratégie programu patrí:

- integrovaný prístup (kombinovanie investícií, prierezové riešenie problémov)
- majetkové vysporiadanie vlastníckych vzťahov
- dostatočné financovanie prenesených kompetencií štátnej správy na samosprávu zo štátneho rozpočtu.

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú mať aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie.

Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

Formulár č. S3

Zápis o verejnom prerokovaní strategického dokumentu

Názov dokumentu: Program rozvoja obce Malatíny

Pripomienkovanie realizoval: odborný útvar samosprávy

Termín pripomienkovania: –

Oznam uverejnený: www.obecmalatiny.sk / úradná tabuľa obce

Text dokumentu k dispozícii: áno

Spôsob doručenia pripomienok: poštou, e-mailom
poštou, do schránky, e-mailom a pod.

Priamo oslovené subjekty: neboli oslovené
komisie...a pod.

Pripomienka č. 1

Text pripomienky:

.....

Pripomienka sa týka časti dokumentu:

Zaslal:, **dňa:**, **kontakt:**

Zdôvodnenie zasielateľa:

Vyjadrenie odborného útvaru:
pripomienku akceptujeme/neakceptujeme.... zdôvodnenie odborného útvaru:

.....

Pripomienka č. 2, 3 ...n

sú doložené v prílohe

Počet pripomienok: celkový počet: 0 akceptované: 0

Zápis vypracoval:,

meno, funkcia, dňa, podpis

Časť C – Programová časť

Úlohou programovej časti je premietnuť jednotlivé strategické ciele (zámery) spolu s navrhovanými opatreniami a aktivitami do programovej štruktúry.

Formulár č. P1

C-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1	Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.
Opatrenie 3-1-1-1	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity	- vytvoriť finančné a personálne podmienky pre rozvoj remesiel v obci - nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel - podpora rozšírenia služieb pre potreby cestovného ruchu – parkovanie, ubytovanie, stravovanie, obchodná sieť

C-3-2 Doprava a komunikácie

Cieľ 3-2-1	Vybudovanie miestnych komunikácií
Opatrenie 3-2-1-1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Malatíny v lokalitách novo budovanej IBV.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - vysporiadanie pozemkov pod komunikáciami - výstavba miestnych komunikácií v nových obytných zónach - zokruhovanie miestnych komunikácií s cieľom minimalizovať počet slepých ulíc
Opatrenie 3-2-1-2	Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.
Aktivity	- realizácia zvislého a vodorovného dopravného značenia na vybudovaných a zrekonštruovaných komunikáciách

Cieľ 3-2-2	Vybudovanie nových chodníkov
Opatrenie 3-2-2-1	Vybudovanie, dostavba a rekonštrukcia chodníkov pre peších popri miestnych komunikáciách.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - výstavba chodníkov pozdĺž vybudovaných komunikácií - vodorovné dopravné značenie a značenie parkovacích miest

Cieľ 3-2-3	Vybudovanie cyklotrás a cyklochodníkov s prepojením na okolité obce
Opatrenie 3-2-3-1	Vybudovanie cyklistických trás a značení v rámci katastra obce.
Aktivity	- vysporiadanie záujmových pozemkov - realizácia (spevnenie chodníkov, odpočívadlá, ...) - realizácia cyklistického značenia
Opatrenie 3-2-3-2	Prepojenie vlastných cyklotrás a cyklochodníkov s cyklotrasami okolitých obcí.
Aktivity	- určenie bodov prepojenia cyklotrás a cyklochodníkov s okolitými obcami

C-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Cieľ 3-3-1	Vybudovanie splaškovej kanalizácie
Opatrenie 3-3-1-1	Vybudovanie hlavnej vetvy splaškovej kanalizácie.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - výber dodávateľa - realizácia
Opatrenie 3-3-1-2	Realizácia kanalizačných prípojok.
Aktivity	- zmluva o prípojke s koncovým užívateľom - realizácia prípojok
Opatrenie 3-3-1-3	Napojenie kanalizácie na spoločnú ČOV.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - realizácia napojenia

Cieľ 3-3-2	Rekonštrukcia obecných mostov
Opatrenie 3-3-2-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - prípadné zabezpečenie stavebného a iných povolení
Opatrenie 3-3-2-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a rekonštrukčných prác
Opatrenie 3-3-2-3	Realizácia rekonštrukcie.
Aktivity	- samotná rekonštrukcia

Cieľ 3-3-3	Dobudovanie inžinierskych sietí a chodníkov pre peších pre novú IBV
Opatrenie 3-3-3-1	Majetkové vysporiadanie príslušných pozemkov.
Aktivity	- odkúpenie, alebo dlhodobý prenájom pozemkov, ktoré nie sú vo vlastníctve obce a je potrebné ich zabráť pre dobudovanie chodníkov
Opatrenie 3-3-3-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a rekonštrukčných prác
Opatrenie 3-3-3-3	Realizácia dobudovania chodníkov.
Aktivity	- samotná realizácia

C-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1	Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb
Opatrenie 3-4-1-1	Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.
Aktivity	- pomoc a súčinnosť pri vybavovaní poskytovania sociálnych služieb - poskytovanie informácií a poradenstvo v problematike

Cieľ 3-4-2	Zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti
Opatrenie 3-4-2-1	Zabezpečenie návštevy všeobecného lekára aspoň 1krát týždenne do obce.
Aktivity	- zabezpečenie priestorov dočasnej ambulancie pre všeobecného lekára - zmluvné zabezpečenie všeobecného lekára

C-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Cieľ 3-5-1	Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí
Opatrenie 3-5-1-1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivity	- personálne a finančné zabezpečenie - spracovanie kalendára kultúrnych podujatí

Cieľ 3-5-2	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu
Opatrenie 3-5-2-1	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.
Opatrenie 3-5-2-2	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.
Opatrenie 3-5-2-3	Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.
Aktivity	- zabezpečenie personálnych kapacít - zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia

Cieľ 3-5-3	Šport - vybudovanie polyfunkčného športového ihriska
Opatrenie 3-5-3-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - zabezpečenie stavebného povolenia
Opatrenie 3-5-3-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a prác
Opatrenie 3-5-3-3	Realizácia.
Aktivity	- realizácia cestou vybraného dodávateľa

Cieľ 3-5-4	Šport - vybudovanie polyfunkčnej športovej haly
Opatrenie 3-5-4-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - prípadné zabezpečenie stavebného povolenia
Opatrenie 3-5-4-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a prác
Opatrenie 3-5-4-3	Realizácia.
Aktivity	- realizácia cestou vybraného dodávateľa

C-3-6 Životné prostredie

Cieľ 3-6-1	Zvýšenie ekologického a právneho povedomia obyvateľstva
Opatrenie 3-6-1-1	Organizovanie ekologických podujatí zábavnou formou.
Aktivity	- organizovanie detských vedomostných súťaží zameraných na ekológiu - organizovanie tzv. upratovacích dní spojených inou činnosťou podľa záujmu občanov
Opatrenie 3-6-1-2	Organizovanie besied a seminárov s témou životného prostredia aplikovanou na praktický život v obci.
Aktivity	- informovanie občanov o aktuálnych hodnotách kvality vody, pôdy, ovzdušia - organizovanie posedení a besied s témou životného prostredia pre seniorov

Cieľ 3-6-2	Revitalizácia zelene.
Opatrenie 3-6-2-1	Zalesňovanie – výsadba drevín v určených lokalitách katastra obce.
Aktivity	- zväziť potrebu a účelnosť výsadby nevyužitých plôch vo vlastníctve obce okrasnými, alebo úžitkovými drevinami (kríky, stromy, iná zeleň) - samotná výsadba zelených plôch v centre obce - výsadba novej zelene

Cieľ 3-6-3	Úprava brehov korýt tokov
Opatrenie 3-6-3-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie.
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - prípadné zabezpečenie stavebného povolenia
Opatrenie 3-6-3-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a prác
Opatrenie 3-6-3-3	Realizácia.
Aktivity	- realizácia cestou vybraného dodávateľa

C-3-7 Cestovný ruch

Cieľ 3-7-1	Rozvoj služieb spojených s cestovným ruchom
Opatrenie 3-7-1-1	Podpora zo strany obce pri otváraní a prevádzkovaní nových zariadení poskytujúcich ubytovanie, stravovanie, kultúrno-športové vyžitie a iné služby v rámci rozvoja cestovného ruchu.
Aktivity	- pomoc obce pri výstavbe alebo prestavbe objektov určených na poskytovanie služieb formou súčinnosti v rámci stavebného konania, vydávania potrebných povolení a pod.
Opatrenie 3-7-1-2	Rozšírenie informačno-propagačných aktivít.
Aktivity	- reklamná podpora miestnych poskytovateľov služieb na obecnej internetovej stránke
Opatrenie 3-7-1-3	Cykloturistická základňa, požičovňa a servis pre zimné a letné športy a vodné športy.
Aktivity	- zriadenie požičovne bicyklov a iných letných aj zimných športových potrieb – spojenej s ich servisom - zriadenie odpočívadiel v katastri obce - zriadenie turistickej vyhlídkovej veže, resp. vyhlídkového stanovišťa

Časť D - Realizačná časť

Realizačná časť je zameraná na popis postupov, ich zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

D-1 – Organizačné zabezpečenie realizácie PR obce Malatíny

Obec zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny a územný rozvoj. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami obecného zastupiteľstva a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vypracováva program rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Malatíny, Implementácia PR obce Malatíny sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych akčných plánov. Akčné plány PR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú jej kompetencie.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PR je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov. Posudzuje a schvaľuje návrhy na ich zmenu, alebo doplnenie.
- Realizáciu konkrétnych projektov akčného plánu budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poslanci obce, súčinnosť poskytnú jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva.

Realizácia vyžaduje systematickú prácu, stanovenie priorít, rozloženie financovania, získavanie úverov a cudzích zdrojov, a sledovanie výziev jednotlivých riadiacich orgánov pre eurofondy.

D-1-1 – Komunikačný plán

Obec bude priebežne informovať o realizácii PR prostredníctvom obecnej internetovej stránky. Priebežne tam budú publikované schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál.

Formulár č. R1

Komunikačný plán pre fázu realizácie PR

P č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	06/2016	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu
2.	06/2017	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu
3.	06/2018	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu
4.	06/2019	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu
5.	06/2020	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu
6.	06/2021	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu
7.	06/2022	OcÚ	Poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	zasadnutie obecného zastupiteľstva	Prepojenie PR a programového rozpočtovania	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PR, rozpočet na príslušný rok, VS, ZÚ	Návrh štruktúry programového alebo finančného rozpočtu

D-1-2 – Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementáciu PR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých akčných plánov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2016 – 2022 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov, opatrení, aktivít a orientácia na dosiahnutie požadovaných výsledkov.

Formulár č. R5

Plán hodnotenia a monitorovania		
Plán priebežných hodnotení PR na programové obdobie 2016 - 2022		
Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	najskôr v roku 2016	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PR a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	v roku 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022	podľa potreby
Tematické hodnotenie časti PR	v roku 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov, pri návrhu na revíziu PR
Ad hoc hodnotenie celého PR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/obce, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...a pod.

D-1-3 – Akčný plán

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných Projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram.

Časť E - Finančná časť

E-1 – Finančný plán programu

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť sa bude konkretizovať v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov a možností obecného rozpočtu, (v tis €).

E-2 - Indikatívny finančný plán PR

Formulár č. R5 – Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	Rok							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Spolu
I. Hospodárska politika								
II. Sociálna politika								
III. Environmentálna politika								

E-3 – Finančný plán podľa programových cieľov a čas. horizontu uskutočnenia

E-3-1 Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Cieľ 3-1-1		Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-1-1-1		Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.		
Aktivity	- vytvoriť finančné a personálne podmienky pre rozvoj remesiel v obci - nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, obce, podnikateľských subjektov a obyvateľov obce pri výučbe a prezentácii tradičných remesiel - podpora rozšírenia služieb pre potreby cestovného ruchu – parkovanie, ubytovanie, stravovanie, obchodná sieť	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3-1-1	Rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov podporovaním malého a stredného podnikania.							
Opatrenie 3-1-1-1	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.							

Poznámky:

E-3-2 Doprava a komunikácie

Cieľ 3-2-1		Vybudovanie miestnych komunikácií		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-2-1-1		Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Malatíny v lokalitách novo budovanej IBV.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - vysporiadanie pozemkov pod komunikáciami - výstavba miestnych komunikácií v nových obytných zónach - zokruhovanie miestnych komunikácií s cieľom minimalizovať počet slepých ulíc	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-2-1-2		Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.		
Aktivity	- realizácia zvislého a vodorovného dopravného značenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-2-2		Vybudovanie nových chodníkov		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-2-2-1		Vybudovanie, dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a v centrálnej zóne obce.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - výstavba chodníkov pozdĺž vybudovaných komunikácií - vodorovné dopravné značenie a značenie parkovacích miest	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-2-3		Vybudovanie cyklotrás a cyklochodníkov s prepojením na okolité obce		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-2-3-1		Vybudovanie cyklistických trás a značení v rámci katastra obce.		
Aktivity	- vysporiadanie záujmových pozemkov - realizácia (spevnenie chodníkov, odpočívadlá, ...) - realizácia cyklistického značenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-2-3-2		Prepojenie vlastných cyklotrás a cyklochodníkov s cyklotrasami okolitých obcí.		
Aktivity	- určenie bodov prepojenia cyklotrás a cyklochodníkov s okolitými obcami	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3-2-1	Vybudovanie miestnych komunikácií							
Opatrenie 3-2-1-1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci Malatíny v lokalitách novo budovanej IBV.							
Opatrenie 3-2-1-2	Úprava dopravnej infraštruktúry a dopravného značenia.							
Cieľ 3-2-2	Vybudovanie nových chodníkov							
Opatrenie 3-2-2-1	Vybudovanie, dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách a v centrálnej zóne obce.							
Cieľ 3-2-3	Vybudovanie cyklotrás a cyklochodníkov s prepojením na okolité obce							
Opatrenie 3-2-3-1	Vypracovanie potrebnej dokumentácie.							
Opatrenie 3-2-3-2	Prepojenie vlastných cyklotrás a cyklochodníkov s cyklotrasami okolitých obcí.							

Poznámky:

E-3-3 Technická infraštruktúra a služby

Cieľ 3-3-1		Vybudovanie splaškovej kanalizácie		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-3-1-1		Vybudovanie hlavnej vetvy splaškovej kanalizácie.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - realizácia dobudovania	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-3-1-2		Realizácia kanalizačných prípojek.		
Aktivity	- zmluva o prípojke s koncovým užívateľom - realizácia prípojky	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-3-1-3		Napojenie kanalizácie na spoločnú ČOV.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - realizácia napojenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-3-2		Rekonštrukcia obecných mostov		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-3-2-1		Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie / stavebný projekt... - prípadné zabezpečenie stavebného a iných povolení	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-3-2-2		Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a rekonštrukčných prác	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-3-2-3		Realizácia rekonštrukcie.		
Aktivity	- samotná rekonštrukcia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-3-3		Dobudovanie inžinierskych sietí a chodníkov pre peších pre novú IBV		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-3-3-1		Majetkové vysporiadanie príslušných pozemkov.		
Aktivity	- odkúpenie, alebo dlhodobý prenájom pozemkov, ktoré nie sú vo vlastníctve obce a je potrebné	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Malatíny na roky 2016 - 2022

	ich zabrať pre dobudovanie chodníkov			
Opatrenie 3-3-3-2		Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a rekonštrukčných prác	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-3-3-3		Realizácia dobudovania chodníkov.		
Aktivity	- samotná realizácia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3-3-1	Vybudovanie splaškovej kanalizácie							
Opatrenie 3-3-1-1	Vybudovanie hlavnej vetvy splaškovej kanalizácie.							
Opatrenie 3-3-1-2	Realizácia kanalizačných prípojk.							
Opatrenie 3-3-1-3	Napojenie kanalizácie na spoločnú ČOV.							
Cieľ 3-3-2	Rekonštrukcia obecných mostov							
Opatrenie 3-3-2-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-3-2-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-3-2-3	Realizácia rekonštrukcie.							
Cieľ 3-3-3	Dobudovanie inžinierskych sietí a chodníkov pre peších pre novú IBV							
Opatrenie 3-3-3-1	Majetkové vysporiadanie príslušných pozemkov.							
Opatrenie 3-3-3-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-3-3-3	Realizácia dobudovania chodníkov.							

Poznámky:

E-3-4 Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Cieľ 3-4-1		Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-4-1-1		Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.		
Aktivity	- pomoc a súčinnosť pri vybavovaní poskytovania sociálnych služieb - poskytovanie informácií a poradenstvo v problematike	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-4-2		Zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-4-2-1		Zabezpečenie návštevy všeobecného lekára aspoň 1krát týždenne do obce.		
Aktivity	- zabezpečenie priestorov dočasnej ambulancie pre všeobecného lekára - zmluvné zabezpečenie všeobecného lekára	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3-4-1	Kvalitné poskytovanie sociálnych služieb							
Opatrenie 3-4-1-1	Poskytovanie pomoci záujemcom o poberanie sociálnych služieb pri vybavovaní žiadostí a iných náležitostí.							
Cieľ 3-4-2	Zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti							
Opatrenie 3-4-2-1	Zabezpečenie návštevy všeobecného lekára aspoň 1krát týždenne do obce.							

Poznámky:

E-3-5 Školstvo, kultúra a šport

Cieľ 3-5-1		Kultúra - organizačné zabezpečenie ponuky kultúrnych podujatí		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-5-1-1		Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.		
Aktivity	- personálne a finančné zabezpečenie - spracovanie kalendára kultúrnych podujatí	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-5-2		Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-5-2-1		Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.		
Opatrenie 3-5-2-2		Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.		
Opatrenie 3-5-2-3		Podpora športových aktivít zdravotne postihnutých občanov a seniorov.		
Aktivity	- zabezpečenie personálnych kapacít - zabezpečenie materiálno-technického a finančného vybavenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-5-3		Šport - vybudovanie polyfunkčného športového ihriska		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-5-3-1		Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - zabezpečenie stavebného povolenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-5-3-2		Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a prác	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-5-3-3		Realizácia rekonštrukcie.		
Aktivity	- realizácia cestou vybraného dodávateľa	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Cieľ 3-5-4		Šport - vybudovanie polyfunkčnej športovej haly		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-5-4-1		Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie technickej dokumentácie - zabezpečenie stavebného povolenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-5-4-2		Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.		
Aktivity	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a prác	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-5-4-3		Realizácia rekonštrukcie.		
Aktivity	- realizácia cestou vybraného dodávateľa	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3-5-1	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu							
Opatrenie 3-5-1-1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.							
Cieľ 3-5-2	Šport - trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky rekreačného športu							
Opatrenie 3-5-2-1	Vytváranie materiálnych a finančných podmienok na rozvoj rekreačného športu v obci.							
Opatrenie 3-5-2-2	Podpora organizácie športových podujatí regionálneho významu.							
Cieľ 3-5-3	Šport - vybudovanie polyfunkčného športového ihriska							
Opatrenie 3-5-3-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-5-3-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-5-3-3	Realizácia.							
Cieľ 3-5-4	Šport - vybudovanie polyfunkčnej športovej haly							
Opatrenie 3-5-4-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-5-4-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.							
Opatrenie 3-5-4-3	Realizácia.							

Poznámky:

E-3-6 Životné prostredie

Cieľ 3-6-1		Zvýšenie ekologického a právneho povedomia obyvateľstva		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-6-1-1		Organizovanie ekologických podujatí zábavnou formou.		
Aktivita	- organizovanie detských vedomostných súťaží zameraných na ekológiu - organizovanie tzv. upratovacích dní spojených inou činnosťou podľa záujmu občanov	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-6-1-2		Organizovanie besied a seminárov s témou životného prostredia aplikovanou na praktický život v obci.		
Aktivita	- informovanie občanov o aktuálnych hodnotách kvality vody, pôdy, ovzdušia - organizovanie posedení a besied s témou životného prostredia pre seniorov	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-6-2		Revitalizácia zelene.		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-6-2-1		Zalesňovanie – výsadba drevín v určených lokalitách katastra obce.		
Aktivita	- zväžiť potrebu a účelnosť výsadby nevyužitých plôch vo vlastníctve obce okrasnými, alebo úžitkovými drevinami (kríky, stromy, iná zeleň) - samotná výsadba zelených plôch v centre obce - výsadba novej zelene	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Cieľ 3-6-3		Úprava brehov korýt tokov		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-6-3-1		Príprava projektovej a inej dokumentácie rekonštrukcie.		
Aktivita	- zabezpečenie technickej dokumentácie - prípadné zabezpečenie stavebného povolenia	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-6-3-2		Materiálne, technické a finančné zabezpečenie rekonštrukcie.		
Aktivita	- zabezpečenie finančného krytia - výber dodávateľov materiálu a prác	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-6-3-3		Realizácia rekonštrukcie.		
Aktivita	- realizácia cestou vybraného dodávateľa	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia								
Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Cieľ 3-6-1	Zvýšenie ekologického a právneho povedomia obyvateľstva							
Opatrenie 3-6-1-1	Organizovanie ekologických podujatí zábavnou formou.							
Opatrenie 3-6-1-2	Organizovanie besied a seminárov s témou životného prostredia aplikovanou na praktický život v obci.							
Cieľ 3-6-2	Revitalizácia zelene.							
Opatrenie 3-6-2-1	Zalesňovanie – výsadba drevín v určených lokalitách katastra obce.							
Cieľ 3-6-3	Úprava brehov korýt tokov							
Opatrenie 3-6-3-1	Príprava projektovej a inej dokumentácie.							
Opatrenie 3-6-3-2	Materiálne, technické a finančné zabezpečenie.							
Opatrenie 3-6-3-3	Realizácia.							

Poznámky:

E-3-7 Cestovný ruch

Cieľ 3-7-1		Rozvoj služieb spojených s cestovným ruchom		
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Oprávnení žiadatelia
Opatrenie 3-7-1-1		Podpora zo strany obce pri otváraní a prevádzkovaní nových zariadení poskytujúcich ubytovanie, stravovanie, kultúrno-športové vyžitie a iné služby v rámci rozvoja cestovného ruchu.		
Aktivita	- pomoc obce pri výstavbe alebo prestavbe objektov určených na poskytovanie služieb formou súčinnosti v rámci stavebného konania, vydávania potrebných povolení a pod.	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-7-1-2		Rozšírenie informačno-propagačných aktivít.		
Aktivita	- reklamná podpora miestnych poskytovateľov služieb na obecnej internetovej stránke	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 3-7-1-3		Cykloturistická základňa, požičovňa a servis pre zimné a letné športy a vodné športy.		
Aktivita	- zriadenie požičovne bicyklov a iných letných aj zimných športových potrieb – spojenej s ich servisom - zriadenie odpočívadiel v katastri obce - zriadenie turistickej vyhladkovej veže, resp. vyhladkového stanovišta	... tis. €	rozpočet obce, ŠF EÚ	podnikateľské subjekty, obec

Časový horizont uskutočnenia

Ciele a opatrenia / Termín uskutočnenia

Cieľ 3-7-1	Rozvoj služieb spojených s cestovným ruchom							
Opatrenie 3-7-1-1	Podpora zo strany obce pri otváraní a prevádzkovaní nových zariadení poskytujúcich ubytovanie, stravovanie, kultúrno-športové vyžitie a iné služby v rámci rozvoja cestovného ruchu.							
Opatrenie 3-7-1-2	Rozšírenie informačno-propagačných aktivít.							
Opatrenie 3-7-1-3	Cykloturistická základňa, požičovňa a servis pre zimné a letné športy a vodné športy.							

Poznámky:

Záver

PR obce Malatíny je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce. PR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

V obci Malatíny dňa:

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

Povinné prílohy PR

Príloha č. 1 - Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PR:

Člen riadiaceho tímu:

Príloha č. 2 - Zoznam informačných zdrojov použitých v PR (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)

- Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení n.p.
- Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení n.p.
- Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení n.p.
- Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
- Partnerská dohoda
- Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
- Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
- 4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PR ŽSK),
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
- UPSVAR, Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
- Interné materiály obce Malatín.
- <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
- <http://slovak.statistics.sk>
- <http://www.mesa10.sk>

Príloha č. 3 - Zoznam skratiek použitých v PR

ČOV	- Čistička odpadových vôd
DSO	- Drobný stavebný odpad
HDP	- Hrubý domáci produkt
IBV	- Individuálna bytová výstavba
JRD	- Jednotné roľnícke družstvo
KD	- Kultúrny dom
KO	- Komunálny odpad
m n.m.	- metrov nad morom
MNV	- Miestny národný výbor
OcÚ	- Obecný úrad
OZ	- Obecné zastupiteľstvo
PHRS	- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja
RK	- Rímsko Katolícka
SAD	- Slovenská autobusová doprava
SEVAK	- Severoslovenské vodárne a kanalizácie
SWOT	- anglická skratka analýzy silných a slabých stránok, zároveň príležitostí a rizík
(S trengths) / (W eaknesses) - (O pportunities) / (T hreats)
definícia na strane č.18
ŠF EÚ	- Štruktúrovaný fond Európskej únie
ŠJ	- Školská jedáleň
ŠKD	- Školský klub detí
TKO	- Tuhý komunálny odpad
VZN	- Všeobecne záväzné nariadenie
ZOS	- Zariadenie opatrovateľskej služby
ZPS	- Zariadenie pre seniorov
ŽSK	- Žilinský samosprávny kraj

Príloha č. 4 - Akčný plán na daný rozpočtový rok s výhľadom na 2 roky (x+2)

Príloha č. 5 - Dohoda o partnerstve

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PR obce Malatíny. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Malatíny, v súlade s opatreniami a aktivitami PR obce Malatíny, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce.

Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PR obce Malatíny na roky 2016 – 2022.